

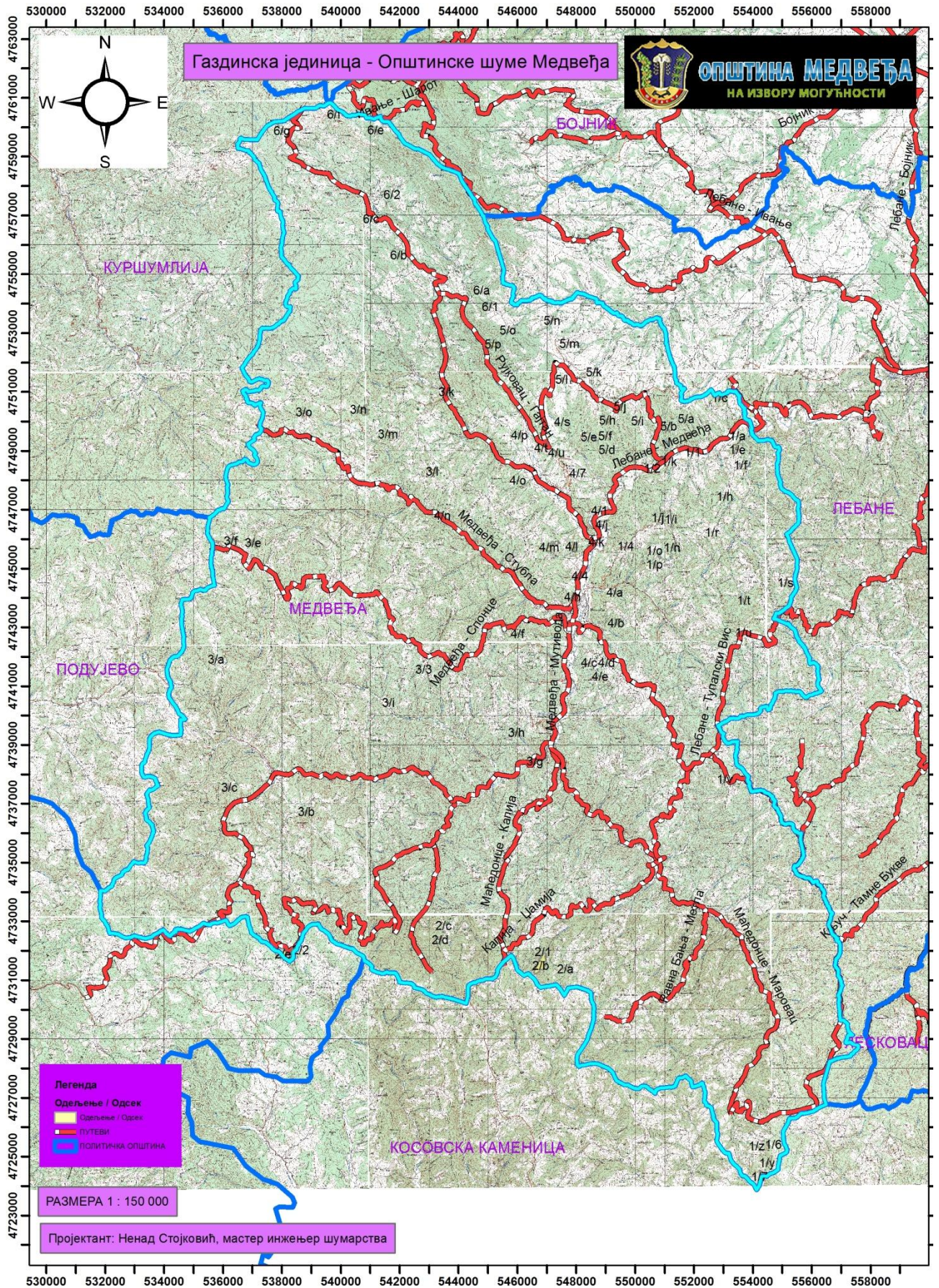
ЈКП „Обнова“ Медвеђа

Број: 75

Датум: 26.2.2025.

**ОСНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА
за ГЈ „Општинске шуме Медвеђа”
(2025-2034)**

Медвеђа, 2025. год.

1.0. УВОД	1
1.1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ	1
1.2. ОПШТИ ОПИС ПРОСТОРНОГ И ПОСЕДОВНОГ СТАЊА	3
1.2.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ.....	3
1.2.2. ГРАНИЦА	3
1.2.3. ПОВРШИНА.....	4
1.3. ИМОВИНСКО ПРАВНО СТАЊЕ	5
1.3.1. ДРЖАВНИ ПОСЕД	5
1.3.2. РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПО КО	5
1.4. РЕЉЕФ И ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	6
1.5. ГЕОЛОШКА ПОДЛОГА	6
1.6. ХИДРОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	9
1.7. КЛИМА	9
1.8. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА	13
<i>1.8.1. Еколошка припадност - групе еколошких јединица</i>	<i>13</i>
2.0. СТАЊЕ ШУМА, АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА	15
2.1. СТАЊЕ ШУМА	15
2.1.1. СТАЊЕ ШУМА ПО НАМЕНИ	15
2.1.2. СТАЊЕ ШУМА ПО ГАЗДИНСКИМ ТИПОВИМА	17
2.1.3. СТАЊЕ ШУМА ПО УЗГОЈНИМ ГРУПАМА	17
2.1.4. СТАЊЕ ШУМА ПО ПОРЕКЛУ И ОЧУВАНОСТИ	18
2.1.5. СТАЊЕ ШУМА ПО СМЕСИ.....	19
2.1.6. СТАЊА ШУМА ПО ВРСТАМА ДРВЕЋА.....	20
2.1.7. СТАЊЕ ШУМА ПО ДЕБЉИНСКОЈ СТРУКТУРА.....	22
2.1.8. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО СТАРОСТИ.....	24
2.1.9. СТАЊЕ ШУМСКИХ КУЛТУРА И ВЕШТАЧКИ ПОДИГНУТИХ ШУМА	26
2.1.10. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ ОД БИЉНИХ БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНА	26
2.1.10.1. Штетни абиотички фактори	26
2.1.10.2. Степен угрожености шума и шумског земљишта од пожара	27
2.1.11. СТАЊЕ НЕОБРАСЛИХ ПОВРШИНА	28
2.1.12. СТАЊЕ ЛОВИШТА НА ПОДРУЧЈУ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ	28
2.1.13. ПОПИС ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	28
2.1.14. СТАЊЕ ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА И ОТВОРЕНОСТ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ.....	30
2.1.14.1. Спољашња отвореност шумског комплекса саобраћајницама	31
2.1.14.2. Унутрашња отвореност путевима шумског комплекса саобраћајницама	31
2.1.15. ПРИКАЗ СТАЊА НЕДРВНИХ ПРОИЗВОДА	32
2.1.16. СЕМЕНСКИ ОБЈЕКТИ И РАСАДНИЦИ.....	32
2.2. АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА	33
2.2.1. ОПШТИ ОСВРТ НА ЗАТЕЧЕНО СТАЊЕ	33
2.2.2. ОСВРТ НА ПРЕТХОДНЕ УРЕЂАЈНЕ ПЕРИОДЕ.....	34
2.2.3. ПРОМЕНА ШУМСКОГ ФОНДА ПО ПОВРШИНИ	34
2.2.4. ПРОМЕНА ШУМСКОГ ФОНДА ПО ЗАПРЕМИНИ И ЗАПРЕМИНСКОМ ПРИРАСТУ	34
2.3. ОДНОС ПЛАНИРАНИХ И ОСТВАРЕНИХ РАДОВА У ДОСАДАШЊЕМ ГАЗДОВАЊУ	34
2.3.1. ДОСАДАШЊИ РАДОВИ НА ОБНОВИ И ГАЈЕЊУ ШУМА	34
2.3.2. ДОСАДАШЊИ РАДОВИ НА КОРИШЋЕЊУ ШУМА.....	34
2.3.3. ОПШТИ ОСВРТ НА ДОСАДАШЊЕ ГАЗДОВАЊЕ	34
2.4. ВРЕДНОСТ ШУМА	35

2.4.1. КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА УКУПНЕ ДРВНЕ ЗАПРЕМИНЕ.....	35
2.4.2. ВРЕДНОСТ ДРВЕТА НА ПАЊУ	36
2.4.3. ВРЕДНОСТ МЛАДИХ САСТОЈИНА (БЕЗ ЗАПРЕМИНЕ)	36
2.4.4. УКУПНА ВРЕДНОСТ САСТОЈИНА.....	37
3.0. ФУНКЦИЈЕ ШУМА, ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ГАЗДОВАЊА.....	38
3.1. ФУНКЦИЈЕ И НАМЕНЕ ШУМА	38
3.2. ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	39
3.3. УЗГОЈНЕ, УРЕЂАЈНЕ И СПЕЦИФИЧНЕ МЕРЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	40
4.0. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА И ПРОЦЕНА ОЧЕКИВАНОГ ЕФЕКТА	44
4.1. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА	44
4.1.1. ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА	44
4.1.1.1. План обнављања и подизања нових шума	44
4.1.1.2. План расадничке производње	45
4.1.1.3. План неге шума	45
4.1.2. ПЛАН ЗАШТИТЕ ШУМА	46
4.1.3. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ШУМА	46
4.1.3.1. План сече шума и калкулација приноса	47
4.1.3.2. План обнављања једнодобних шума (главни принос)	47
4.1.3.3. План сеча обнављања - разnodобне шуме	51
4.1.3.4. План сеча обнављања – пребирне шуме	51
4.1.3.5. План проредних сеча.....	51
4.1.3.6. Укупан план сеча по газдинским типовима.....	52
4.1.3.7. Укупан план сеча по врстама дрвећа	52
4.1.4. ПЛАН ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА	53
4.1.5. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ОСТАЛИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА.....	53
4.1.6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАНОГ ГАЗДОВАЊА	53
4.2. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА – ПРОСЕЧНО ГОДИШЊЕ.....	54
4.2.1. ВРСТА И ОБИМ ПЛАНИРАНИХ РАДОВА - ПРОСЕЧНО ГОДИШЊЕ	54
4.2.1.1. Квалификациона структура сечиве запремине (просечно годишње)	54
4.2.1.2. Врста и обим планираних узгојних радова	55
4.2.1.3. План заштите шума	55
4.2.1.4. План изградње, реконструкције и одржавања шумских саобраћајница.....	55
4.2.1.5. План уређивања шума	55
4.2.2. УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВА ПРОИЗВОДЊЕ	56
4.2.2.1. Трошкови производње дрвних сортимената	56
4.2.2.2. Трошкови на гајењу шума	56
4.2.2.3. Трошкови заштите шума	57
4.2.2.4. Трошкови изградње, одржавања и реконструкције шумских саобраћајница.....	57
4.2.2.5. Средства за репродукцију шума - просечно годишње.....	57
4.2.2.6. Накнада за коришћење шума и шумског земљишта.....	57
4.2.2.7. Трошкови уређивања шума	58
4.2.2.8. Укупни трошкови производње.....	58
4.2.3. ФОРМИРАЊЕ УКУПНОГ ПРИХОДА.....	59
4.2.3.1. Приход од продаје дрвета - просечно годишње.....	59
5.0. ДРУГИ ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И ПРИЛОЗИ	60
5.1. ПРИКУПЉАЊЕ ТЕРЕНСКИХ ПОДАТАКА	60
5.2. ОБРАДА ПОДАТАКА	60
5.3. ИЗРАДА КАРАТА	60
5.4. ИЗРАДА ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА ОСНОВЕ.....	61
5.5. ВАЖЕЊЕ ОГШ.....	61
5.6. СПИСАК КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА	62
5.7. РЕШЕЊЕ О УСЛОВИМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	71

5.8. МИШЉЕЊЕ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗДАТИХ РЕШЕЊЕМ	80
5.9. ЗАПИСНИК СА ПРЕЛИМИНАРНОГ САСТАНКА.....	81

1.0. УВОД

1.1. Основне информације о газдинској јединици

Шуме и шумско земљиште Газдинске јединице "Општинске шуме Медвеђа" је у власништву општине Медвеђа, у оквиру подручних месних заједница. Шуме ове газдинске јединице се налазе на територији општине Медвеђа, по просторној подели припадају Јабланичком шумском подручју, а по политичко-административној подели Јабланичком округу.

Општинско веће општине Медвеђа донело је одлуку којом поверава газдовање шумама у државној својини Јавном комуналном предузећу „Обнова“ у Медвеђи у складу са условима утврђених Законом о шумама и посебним прописима.

За ову газдинску јединицу ово је прво уређивање. Формирана је од шума и шумског земљишта које су у власништву поменуте општине.

Прикупљање података за израду ове Основе газдовања шумама извршено је у лето 2024. године, по јединственој методологији који се користи при уређивању шума, користећи Каталог шифара за информациони систем о шумама Србије, и исти су механографски обрађени.

Основа газдовања шумама (у даљем тексту: основа) садржи:

- Базу геореференцираних података (у даљем тексту: база основе)
- Текстурални део

Основа газдовања шумама за ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” са роком важења од 2025-2034, урађена је у складу са свим законима и правилницима које се односе на газдовање шумама, који ће бити приказани у наставку.

Закон о шумама („Сл. гл. РС“ бр. 30/10, 93/12, 89/15, 95/18-др.закон);

Закон о заштити природе („Сл. гл. РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закони 71/21);

Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гл. РС“ бр. 135/04, 8/05-исправка, 41/09);

Закон о дивљачи и ловству („Сл. гл. РС“ бр. 18/10, 95/18-др.закон);

Закон о заштити животне средине („Сл. гл. РС“ бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-Одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон);

Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“ бр. 135/04, 36/09);

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гл. РС“ бр. 135/04, 88/10);

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гл. РС“ бр. 135/04, 25/15);

Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ-Међународни уговори“ бр. 11/01);

Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гл РС-Међународни уговори“ бр. 102/07);

Закон о водама („Сл. гл. РС“ бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18, 95/18-др.закон);

Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гл. РС“ бр. 62/06, 65/08-др.закон, 41/09, 112/15, 80/17, 95/18-др.закон);

Закон о планирању и изградњи („Сл.гл.РС“ бр.72/09, 81/09-испр., 64/10-Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-Одлука УС, 50/13-Одлука УС, 98/13 - Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20 и 52/21);

Закон о просторном плану Републике Србије од 2010-2020 („Сл. гл. РС“ бр. 88/10);

Закон о путевима („Сл.гл.РС“ бр. 41/18, 95/18-др.закон);

Закон о заштити од пожара („Сл. гл. РС“ бр. 111/09, 20/15, 87/18, 87/18-др.закон);

Закон о државном премеру и катастру (Сл. гл. РС бр. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 –одлука УС, 96/2015, 47/2017 – аутентично тумачење, 113/2017 –др. закон, 27/2018 –др. закон, 41/2018 –др. Закон и 9/2020 –др. закон);

Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гл. РС“ бр. 95/18);

Закон о одбрани (Сл. гл. РС бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон, 10/15 и 36/18);

Закон о стандардизацији (Сл. гл. РС бр. 36/09 и 46/15);

Правилнику о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС, број 18/2024. године);

Правилник о начину и времену вршења дознаке, додељивању, облику и садржини дозначног жига и жига за шумску кривицу, обрасцу дозначне књиге, односно књиге шумске кривице, као и о условима и начину сече у шумама („Сл. гл. РС“ бр. 65/11, 47/12, 8/17);

Правилник о шумском реду ("Службени гласник РС", бр. 38/2011, 75/2016, 94/2017, 87/2021.);

Правилник о облику и садржини шумског жига, обрасцу пропратнице, односно отпремнице, условима и начину жигосања посеченог дрвета, начину вођења евиденције и начину жигосања, односно обележавања четинарских стабала намењених за новогодишње и друге празнике („Сл. гл. РС“ бр. 93/16);

Правилник о садржини средњорочног плана заштите шума од биљних болести и штеточина („Сл. гл. РС“ бр. 36/11);

Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гл. РС“ бр. 35/10);

Правилник о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја („Сл. гл. РС“ , бр. 97/15);

Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гл. РС“ бр. 5/10, 47/11,32/16, 98/16);

Правилник о начину обележавања заштићених природних добара („Сл. гл. РС“ бр. 30/92, 24/94, 17/96);

Правилник о квалитету репродуктивног материјала топола и врба („Сл. гл. РС“ бр. 76/09);

Правилник о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете („Сл. гл. РС“ бр. 2/12);

Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гл. РС“, бр. 72/10);

Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Сл. гл. РС“, бр. 72/17, 44/18-др.закон);

Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гл. РС“ бр. 102/10);

Уредба о режимима заштите („Сл. гл. РС“ бр. 31/12);

Уредба о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Сл. гл. РС“ бр. 31/05, 45/05-исправка, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11 и 95/18 - др. закон);

Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“ бр. 114/08);

Одлука о стављању под заштиту биљних врста као природних реткости („Сл. гл. РС“ бр. 11/90, 49/91);

Водопривредна основа Републике Србије (Сл. гл. РС бр. 11/2002);

При спровођењу ове ОГШ корисник је у обавези да се придржава одредби напред наведених закона.

1.2. Општи опис просторног и поседовног стања

1.2.1. Географски положај газдинске јединице

По свом географском положају газдинска јединица “Општинске шуме Медвеђа” припада Јабланичком шумском подручју.

По географском положају, газдинска јединица се простире између 21° 43’ и 21° 67’ источне географске дужине и 42° 67’ и 42° 99’ северне географске ширине.

Према политичко-административној подели налази се на територији Општине Медвеђа, а у следећим катастарским општинама: Бучумет, Велика Браина, Врапце, Газдаре, Гајтан, Горња Лапаштица, Гургутово, Доња Лапаштица, Ђулекаре, Леце, Маровац, Маћедонце, Медвеђа, Медевце, Негосавље, Петриље, Пусто Шилово, Реткоцер, Рујковац, Свирце, Сијарина, Спонце, Туларе и Црни Врх.

1.2.2. Граница

Спољна граница ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” је граница катастарских парцела у којима се она налази. Граница према туђем поседу је врло разуђена и често вештачка. Унутрашње границе су природне и представљају их гребени, потоци и увале.

Са северне стране граничи се са општином Бојник док се са источне стране граничи са општином Лебане. Са јужне и западне стране граничи се са АП Косовом и Метохијом.

Обележавање граница урађено је по стандарду за обележавање граница. Спољне и унутрашње границе материјализоване су на терену одговарајућим ознакама.

Овим уређивањем извршена је просторна подела на 6 одељења.

1.2.3. Површина

Укупна површина државних шума и земљишта које су обухваћене овом основом износи 81,02 ha у државној својини. Утврђена је као збир површина катастарских парцела које су у саставу газдинске јединице “Општинске шуме Медвеђа”.

Табела 1. Стање површина за газдинску јединицу

Врста земљишта	Површина	
	ha	%
Висока природна састојина тврних лишћара	18,95	23,4
Изданачка природна састојина тврних лишћара	38,12	47,1
Шибљаци	13,21	16,3
Укупно обрасло	70,28	86,7
Пашњак	1,32	1,6
Земљиште погодно за пошумљавање	1,91	2,4
Земљиште за остале сврхе	7,51	9,3
Укупно необрасло	10,74	13,3
Укупно ГЈ	81,02	100,0

Однос између обраслог и необраслог земљишта је 86,7 : 13,3 %, што се у датим условима може сматрати средње повољним. Процент учешћа изданачких шума у односу на укупну површину газдинске јединице је 47,1 %, а високих шума 23,4 %, док су шибљаци заступљени са 16,3 %.

Табела 2. Укупна површина по катастру

Година	Укупна површина катастар	Укупна површина ГЈ	Грешка у дигитализацији катастра
	ha	ha	ha
2024	81,06	81,02	0,04

Из претходне табеле се може закључити да постоји разлика у површини ГЈ у односу на евиденцију базе катастра непокретности услед грешке у дигитализацији катастра у укупном износу од **0,04 ha**. Разлика према узроку настанка у сумарном износу приказана је у табели 2.

Списак свих катастарских парцела из табеле број 2 биће приказан у поглављу 5.0. други значајни подаци и прилози.

1.3. Имовинско правно стање

1.3.1. Државни посед

Укупна површина свих катастарских парцела које чине газдинску јединицу „Општинске шуме Медвеђа” износи 81,02 ha. Овом површином обухваћене су шуме и необрасло земљиште у државној својини на делу територије општине Медвеђа, чији је корисник Општина Медвеђа, све катастарске парцеле су са уделом 1/1 и са власништвом Републике Србије.

Утврђена је као збир површина катастарских парцела које су државно власништво и у саставу су газдинске јединице „Општинске шуме Медвеђа”, а на основу листова катастара непокретности из Службе за катастар непокретности у Медвеђи.

Газдинском јединицом газдује ЈКП „Обнова“ Медвеђа, а по овлашћењу Скупштине Општине Медвеђа.

Газдинска јединица је подељена на 6 одељења, а просечна величина одељења је 13,50 ha.

1.3.2. Рекапитулација по КО

Газдинска јединица “Општинске шуме Медвеђа” формирана је од шума и шумског земљишта на територији 24 катастарских општина које припадају територији општине Медвеђа. У наставку ће бити приказане табеле са свим катастарским општинама које улазе у састав ГЈ.

Табела 3. Преглед збирних површина по катастарским општинама

ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“			
Катастарска општина	Површина		
	ha	ar	m ²
Бучумет	10	99	66
Велика Браина		4	60
Врапце	1	48	85
Газдаре	3	2	38
Гајтан	3	40	93
Горња Лапаштица		19	2
Гургутово	1	34	26
Доња Лапаштица		6	16
Ђулекаре		13	82
Леце	12	12	97
Маровац	1	31	84
Маћедонце		52	28

ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“			
Катастарска општина	Површина		
	ha	ar	m²
Медвеђа	2	21	84
Медевце	7	57	8
Негосавље	10	31	77
Петриље		5	55
Пусто Шилово		19	98
Реткоцер		16	95
Рујковац	3	9	5
Свирце	15	21	87
Сијарина		15	81
Спонце	4	74	35
Туларе	1	9	59
Црни Врх	1	55	56
Укупно	81	6	17

Списак свих катастарских парцела по КО биће детаљно приказан у поглављу 5.0. други значајни подаци и прилози.

1.4. Рељеф и геоморфолошке карактеристике

Газдинска јединица „Општинске шуме Медвеђа” према Цвијићу спада у прелазну зону родопског планинског система, односно крајње источне обронке моћног Копанничког система.

Налази се у брдско-планинском подручју на територији општине Медвеђа. Рељеф ове газдинске јединице је изразито купран, испресецан бројним мањим и већим потоцима и рекама, а карактеришу га гребени разних нагиба, од благих до врло стрмих.

Највиши врх, а истовремено и највиша кота у газдинској јединици је у б. одељењу и износи 1320 m. Најнижа кота је 310 m у 1. одељењу. У вертикалном смислу ова јединица се пружа са висинском разликом од 1010 m.

Преовлађујућа је југозападна експозиција са стрмим падинама.

1.5. Геолошка подлога

Геолошка подлога шума у саставу ове газдинске јединице одређена је према подацима Завода за геолошка и геофизичка истраживања из Београда. Из геолошких карата овог завода види се да је геолошка грађа овог подручја веома хетерогена, из разлога велике површине коју заузима ова газдинска јединица.

Највећа пространства заузимају кристаласти шкриљци, који представљају најзначајнију групу метаморфних стена. У оквиру ове групе заступљене су следеће стене различите по начину постанка:

- гнајсеви који су настали регионалном метаморфозом гранита и глине и изграђују највећи део јединице као и амфиболити, микашисти и друге метаморфне

стене које се јављају се у виду сочива, унутар комплекса гнајса. Наведене метаморфне стене чине подлогу у средишњем делу јединице, у одељењима која припадају сливовима Чокотинске, Лапаштичке и доњем току Газдарске реке.

- други већи комплекс чине магматске стене и то у највећој мери андезити и дацити и фрагментално кисело магматске стене (гранит и магматит).

Оваква геолошка подлога, уз остале чиниоце који утичу на педогенезу, као што су рељеф, клима, вегетација и човек, условили су да се на територији ове газдинске јединице развију разни типови земљишта.

Типови земљишта

Према педолошким картама 1 : 50.000 које се односе на подручје планинског масива Радана, земљишне творевине из реда аутоморфних (терестричних) земљишта заступљене су са четири класе и девет типова земљишта: камењар (литосол), сирозем на растреситом супстрату (регосол), колувијално тло (колувијум), смоница (вертисол), рендзина, хумусно-силикатно тло (ранкер), еутрично смеђе земљиште (еутрични камбисол), дистрично смеђе земљиште (дистрични камбисол), илимеризовано земљиште (лувисол), а из реда хидроморфних земљишта са једном класом и једним типом, алувијално земљиште (флувисол).

Земљишни покривач подручја на коме се простире ова газдинска јединица је врло хетероген, што је условљено разноврсношћу педогенетских чинилаца (рељеф, подлога, клима, вегетација и човек). Шумско подручје, у речним долинама и котлинама, покривају претежно дубока и плодна земљишта. Прелазну област покривају средње дубока и плодна земљишта. У планинској области срећу се претежно слаборазвијене педолошке структуре, доста различите на појединим подлогама и надморским висинама.

Дубина земљишта варира од веома плитког, преко средње дубоког до дубоког у зависности од облика и рељефа. Најзаступљеније је средње дубоко земљиште.

Влажност земљишта такође варира од сувог до влажног, ретко мокрог, што зависи од експозиције и нагиба терена. Највећи део површине је под свежим земљиштем.

Алувијално-делувијални наноси

Везани су за изворишне делове речица и потока. Ови наноси настају када се алувијални наноси помешају са делувијалним материјалом са околних падина, тако да представљају целину из које је тешко издвојити наносе који настају радом река, од наноса насталих спирањем са виших позиција.

Кисело смеђе земљиште на андезиту и дациту

По механичком саставу кисело смеђе земљиште на андезиту спада у средње тешку иловачу и лаку иловачу. Земљиште добро упија воду и добро је пропушта, али само под условом да је под вегетацијом. У противном знатан део воде отиче по нагибу изазивајући површинско спирање.

Хумусно-силикатно земљиште (ранкери)

Ранкери представљају специфичан тип црнице која се образује на неутралним и базичним еруптивним стенама (серпентин, андезит и др.), или киселим силикатним

стенама (филит, гнајс, дацит и др.). Ранкери спадају у земљишта богата хумусом. Удео хумусне материје зависи, пре свега, од степена развоја земљишта, надморске висине, начина искоришћавања и нарочито, од специфичних климатских услова и процеса који се под њиховим утицајем одигравају у тим земљиштима.

Продуктивна способност ранкера је веома неуједначена, што зависи, пре свега, од дубине земљишта, рељефа и геолошког супстрата.

Смеђе скелетоидно кисело земљиште на палеозојским шкриљцима

На стварање овог земљишта посебно су утицали рељеф и геолошка подлога. Рељеф је претежно брдско-планински и испресецан већим бројем потока. Све то чини да обилује великим бројем нагиба разних степена, на којима су земљишта дубином профила и другим особинама веома различита.

Кисела смеђа земљишта на палеозојским шкриљцима су лака за обраду и погодна за пошумљавање готово свим врстама дрвећа. Ова земљишта као и кисела смеђа на андезиту спадају у високо продуктивна.

Еутрично смеђе земљиште (еутрични камбисол)

Еутрично смеђе земљиште се образује на лесу, другим базама богатим седиментима, као и на неутралним и базним еруптивним стенама. Засићеност базама је изнад 50 %, а Ph у води је изнад 5,5. Ова земљишта су по гранулометријском саставу већином иловаста или глиновито-иловаста, уз то и скелетна што донекле побољшава филтрацију воде и снабдевености ваздуха. Веће минеролошко богатство подлоге чине ова земљишта доста производна под условом да имају задовољавајућу дубину. Веома су угрожена од ерозије и важе као потенцијална клизишта, што отежава изградњу комуникација и начин коришћења земљишта.

Смоница (вертисол)

Овај тип земљишта се формира на андензиту, дацито-андензиту и андензитском туфу и садржи више од 30 % глине. Има А-Ц грађу профила, при чему А хоризонт има вертикалне карактеристике, а карактер његовог хумуса је специфичан, јер се формира у условима терестричне педогенезе, а због слабе дренаже, носи извесне особине хидроморфног хумуса. Његова дубина је већа од 30 cm, а увек је присутан и прелазни хоризонт дебљине 20-30 cm. Дакле, основне карактеристике овог типа су глиновито-иловаста и глиновита текстура, са дубином солума који варира од плитког до дубоког, као и слаба дренираност.

Рендзина (хумусно – карбонатно земљиште)

Образује се на супстратима богатим калцијумом-карбонатом (лес, лапорци, карбонатни пешчар). Има А-АЦ-Ц-Р профил при чему је А хоризонт богат хумусом с формираним органоминералним комплексом, испирањем овог комплекса доводи до формирања Б хоризонта и преласка редзине у смеђе земљиште. Дубина земљишта је од 25 – 50 cm, вредност рh 7-8, садржи од 10-20 % хумуса. Рендзине се јављају на надморским висинама изнад 1000 метара на којима доминантну шумску вегетацију чини буква, букба-јела и смрча високе продуктивности.

1.6. Хидрографске карактеристике

Хидрографија је углавном условљена рељефом и геолошким саставом терена. Овај терен је географски врло изражен и испресецан знатним бројем, већих или мањих речних водотокова, који обилују водом преко целе године. Најдужи и најбогатији водом је водоток Туларске реке, који заједно са Бањском реком образује реку Јабланицу.

Главне притоке Јабланице су Газдарска, Чокотинска река и Лапаштица. Све наведене реке са својим притокама, сачињавају јединствен слив горњег тока реке Јабланице.

Воде ових токова се формирају, готово искључиво, у планинском делу њихових сливова. Услед веће количине падавина, у планинском делу слива, нижих температура ваздуха током летњих месеци, већих нагиба топографске површине и непропустљиве стеновите подлоге, водени токови у планинском делу слива су чести, теку дубоким клисурастим долинама, располажу знатном количином воде и у летњим месецима не пресушују. Знатни падови, стеновита подлога и велика густина речне мреже, чине да вода од кише и отопљеног снега брзо дотиче у водотоке и образује на њима краткотрајне, али високе поводње. Како је упијање падавина у подлогу незнатно, то је издан сиромашна водом.

1.7. Клима

Подручје газдинске јединице, по свом географском положају, се налази на југоистоку централне Србије, и до њега допиру средоземни климатски утицаји због чега се ово подручје разликује донекле од других климата.

Према климатској реонизацији Србије ове шуме спадају у климатски рејон III, подрејон III-dd.

Овај рејон се одликује умерно континенталном климом у којој се осећа комбиновани утицај Средоземног и Јадранског мора. Овај утицај се постепено смањује од југа према северу и од запада ка истоку.

Континенталност климе овог рејона огледа се у годишњој амплитуди температуре, која се креће између 21 °C и 23 °C. Пролеће је у већем делу нешто топлије од јесени, а трајање периода са средњом температуром већом или једнаком од 5 °C је у већем делу овог рејона између 250 и 265 дана. Лета су топла и у њима се могу јавити обично краћи жарки периоди. Зимски температурни услови су нешто сложенији. Умерену хладноћу зими прекидају повремени периоди веома хладних ваздушних маса, који могу условити периоде са веома ниским температурама. Апсолутни минимум достиже вредност од – 25,2 °C.

Значајна карактеристика климе подрејона III-dd је у томе што у току хладнијег дела године постоји честина јаког хладног и сувог ветра југоисточног и источног смера, који има за последицу јако исушивање земљишта.

По средњој годишњој количини падавина, ово је најсувљи део рејона III, али у брдовитим пределима ипак прелази преко 625 mm падавина.

Периоди са највећом количином падавина су пролеће и лето, док је зима са најмање падавина. Овакав распоред је повољан за развој вегетације. Вегетациони период у овим условима траје 5 - 6 месеци, односно од краја априла до почетка октобра. Термохора знатно премашује овај минимум, који условљава опстанак економске шуме.

Лангов кишни фактор (однос просечне количина падавина у току године и средње годишње температуре) за ово подручје износи 114, те би клима одговарала хумидној (повољној за развој шуме готово на целом подручју).

Према Мајеровој подели распрострањења шума на земљи на шумско-климатска подручја, нижи делови ових шума налазе се у зони Castanetuma, средњи у зони Quercetuma и Fagetuma, а највиши у зони горњег Fagetuma и доњег Picetuma.

Климатски и метеоролошки подаци обрађени су на бази студија климатолошког одељења Републичког хидрометеоролошког Завода - Београд.

С обзиром да се метеоролошка станица у Лесковцу налази на надморској висини од 230 m, а да је средња надморска висина ових шума 490 m, извршене су корекције података падавина и средњих температура тако што су на сваких 100 m надморске висине температуре умањиване за 0,55 °С, а падавине повећаване за 54 mm.

Температура

Средња годишња температура ваздуха ширег подручја износи 11,6 °С. Апсолутни температурни минимум измерен на овом подручју износи -25,2 °С.

Табела 4. Температура по месецима за период 1991-2023. год.

	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
ТЕМПЕРАТУРА °С													
Средња максимална	4,8	8,0	13,3	18,7	23,4	27,5	30,0	30,5	25,1	19,1	12,4	5,7	18,2
Средња минимална	-3,6	-2,1	1,3	5,3	9,9	13,5	14,7	14,3	10,5	6,0	1,9	-1,6	5,8
Нормална вредност	0,2	2,4	6,9	11,8	16,4	20,4	22,3	22,0	16,8	11,5	6,4	1,7	11,6
Апсолутни максимум	20,0	24,8	27,0	32,5	35,0	38,6	43,7	41,3	37,4	35,0	28,6	21,4	43,7
Апсолутни минимум	-25,2	-24,0	-17,3	-6,1	-0,4	4,8	5,4	5,5	-2,3	-6,0	-12,0	-20,8	-25,2
Ср. број мразних дана	22,9	17,8	11,8	2,7	0,1	0	0	0	0,1	2,5	10,6	18,8	87,3
Ср. број тропских дана	0	0	0	0,3	2,4	9,5	15,8	18,4	5,4	0,4	0	0	52,2

Климатски показатељи који се односе на температурне услове нису повољни за развој шумске вегетације. Веома кратак вегетациони период који почиње крајем маја и завршава се почетком октобра, ствара неповољне услове за развој термофилних и мезофилних врста дрвећа.

Наведени подаци су значајни јер се рани јесењи и позни пролећни мразеви јављају у време вегетације, и могу значајно утицати на смањење производности и виталности састојина, нарочито ако се понове у узастопном низу година.

Релативна влажност и падавине

Средња годишња релативна влажност износи 72,5 %, а средња годишња сума падавина је 660,6 mm.

Табела 5. Средње месечне и годишње суме падавина и влажности ваздуха за период 1991-2023. год.

ПАДАВИНЕ (mm)													
	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
Ср. месечна сума	46,2	45,5	52,1	62,8	69,4	61,7	51,2	45,1	52,2	60,7	55,5	58,2	660,6
Макс. дневна сума	30,1	26,8	30,4	35,9	46,4	58,0	55,8	39,8	39,0	34,9	67,6	43,7	67,6
Ср. број дана ≥ 0.1 mm	13,9	12,5	12,5	12,9	14,2	11	8,5	7,3	9,7	10,4	11,3	14	138,2
Ср. број дана ≥ 10.0 mm	1,2	1,2	1,5	2,1	2	1,9	1,6	1,4	1,6	2,3	1,8	1,7	20,3
РЕЛАТИВНА ВЛАГА (%)													
	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
Просек	81,6	76,1	69	67,6	69,8	66,9	63,8	64,3	71,1	76,7	97,7	83,1	72,5

Табела 6. Број дана са снежним падавинама

ПОЈАВЕ (број дана са....)													
	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
снегом	9	7,4	4,7	0,8						0,3	2,8	7,6	32,6
снежним покривачем	14,3	9,9	3,4	0,3						0,1	2,2	7,9	38,1
маглом	4,3	1,8	0,6	0,4	0,9	0,7	0,6	0,8	1,3	4,3	4,8	5,4	25,9
градом				0,1	0,2	0,3	0,1						0,7

Прве снежне падавине су обично у октобру, последње у априлу, понекад у мају. Треба напоменути негативан, местимичан утицај снега у виду снеголома и снегоизвала на шумску вегетацију.

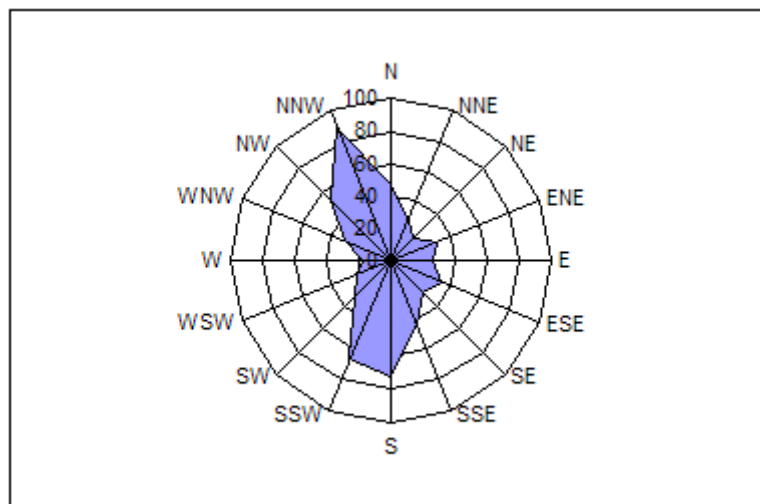
Ветар

Овај регион налази се, најчешће, под ударом северозападног и јужног ветра, који се најчешће јављају у току јесени и зиме. Ови хладни и суви ветрови који имају за последицу јако исушивање земљишта, нарочито у вегетацијоном периоду.

Табела 7. Релативне честине ветра по правцима и тишине у промилима и средње брзине ветра и m/s за период 1991-2023.год.

Правац / Брзина	учесталост појаве			
	0,1-2	3-5	6-9	>10
N	1,9	3,4	0,2	0
NNE	1,7	1,4	0	0
NE	1,5	0,7	0	0
ENE	2	1	0	0
E	1,8	1	0	0
ESE	2,1	1,4	0	0
SE	2,2	0,7	0	0
SSE	3,6	0,9	0	0
S	5,9	1,4	0,1	0
SSW	4,8	1,6	0,1	0
SW	1,9	1	0,1	0
WSW	1,1	0,8	0	0
W	1	0,5	0	0
WNW	1,3	1,6	0	0
NW	2	3,3	0,1	0
NNW	2,2	6,1	0,4	0,1

График 1. Графички приказ честине дувања ветра

Инсолација

Директно Сунчево зрачење на хоризонталној површини назива се осунчаност или инсолација (има и шире значење - Сунчева радијација). То зрачење садржи највише од апсорбоване енергије у облику краткоталасног зрачења и светла. Само један део краткоталасног зрачења доспева до земљине површине, а преостали део енергије се рефлектује, расипа или је упија атмосфера. Вредност инсолације се мења са експозицијом рељефа и са географском ширином, која је пропорционална косинусу географске ширине (Ламберов закон). По прорачунима С.И. Савинова вредност директног Сунчевог зрачења се смањује под утицајем облачности: на 60° с.ш. за 60 %, а на 20° с.ш. где је облачност најмања за 42 %. У нашим крајевима (45° с.ш) дневна сума директног Сунчевог зрачења пред летњи солстицијум већа је скоро 5 пута него пред зимски солстицијум, док је дневна сума овог зрачења пред јесењу равнодневницу за 48 цал већа од дневне суме пред пролећну равнодневницу. Топлотни или енергетски биланс земље је анализа Сунчевог зрачења и земљиног израчивања.

Табела 8. Трајање сијања сунца (инсолације) у периоду 1991-2023.год

ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА у часовима													
	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
Просек	67,0	88,3	146,1	178,6	219,6	246,6	301,2	293,0	202,6	139,8	84,8	50,5	2036,1
Број ведрих дана	4,1	4,1	5,3	4,3	4,8	7,4	11,7	14,2	9,0	7,1	4,5	3,0	79,5
Број облачних дана	15,0	12,0	10,7	9,6	8,4	5,2	3,4	2,8	6,4	9,1	11,9	16,8	111,3

Из табеле можемо уочити да је највећи број часова сијања сунца јавља у јулу, а затим у августу.

Из свега напред наведеног се може закључити, да је на подручју ове газдинске јединице, вегетација изложена утицају неповољних климатских фактора.

Тако се у току летњег периода јавља суша, као последица недовољних и са температуром ваздуха неусклађеним количинама падавина.

Подаци о клими су преузети од Републичког хидрометеоролошког Завода Србије.

1.8. Опште карактеристике шумских екосистема

Вегетација овог подручја одликује се не само разноликошћу биљних врста, него и бројношћу фитоценоза, као последица одређених еколошких прилика и историјског развоја флоре и вегетације овог краја. За ову газдинску јединицу издвојен је комплекс (појас):

2 - Комплекс (појас) ксеротермофилних сладуново – церових и других типова шума

4 - Комплекс мезофилних букових и буково - четинарских типова шума;

Комплекси се даље деле на ценолошке групе типова шума, на основу досадашњих сазнања о вегетацији и земљишту. Према наведеним критеријумима за ову газдинску јединицу могу се издвојити следеће ценолошке групе типова шума:

21 - Ценолошка група типова шума сладуна и цера (*Quercion fraineto*) на смеђим и лесивираним земљиштима

41 - Брдска шума букве (*Fagenion moesiacaе submontanum*) на еутричним и киселим смеђим земљиштима

42 - Планинска шума букве (*Fagenion moesiacaе montanum*) на различитим смеђим земљиштима.

Ценолошке групе типова шума даље се деле на групе еколошких јединица, које представљају поједине биљне заједнице најчешће ранга асоцијације окарактерисане земљиштима на којима се јављају. У овој газдинској јединици издвојене су следеће групе еколошких јединица:

212 - Типична шума сладуна и цера (*Quercetum frainetto – cerris typicum*) на смеђим лесивираним земљиштима

411 - Брдска шума букве (*Fagetum moesiacaе submontanum*) на киселим смеђим и другим земљиштима

421 - Планинска шума букве (*Fagetum moesiacaе montanum*) на различитим смеђим земљиштима.

1.8.1. Еколошка припадност - групе еколошких јединица

212 – Типична шума сладуна и цера (*Quercetum frainetto-cerris typicum*)

Овакав тип шума у овој газдинској јединици јавља се на мањим нагибима и надморским висинама до око 600 m, на различитим смеђим земљиштима. Поред сладуна и цера јавља се и већи број дрвенастих врста, претежно ксерофилних: *Sorbus torminalis*, *Sorbus domestica*, *Tilia agrentea*, *Fraxinus ornus*, *Pirus piraster*, *Acer campestre*, *Cornus mas*, *Crataegus nigra* и др. У прошлости је заједница сладуна и цера доста искрчена или јако деградирана тако да се налази очувана на спорадично мањим поршина.

411 - Брдска шума букве (*Fagetum moesiacaе submontanum*)

Брдске шуме букве се у овој газдинској јединици јављају мозаично у виду мањих састојина у зони храстова од 600 до 900 m надморске висине, углавном на хладнијим експозицијама или у заклоњеним, сенченим увалама, тј. орографски су условљене. По еколошко производним особинама врло је слична са планинском шумом букве тј. одликује се великим производним потенцијалом станишта.

421 - Планинска шума букве (*Fagetum moesiacaе montanum*)

Планинска шума букве у овој газдинској јединици је климатонална фитоценоза, заузима највеће површине ове ГЈ. Одликује се апсолутном доминацијом букве, поред букве у спрату дрвећа јавља се појединачно горски јавор, планински брест, трешња и бреза. Спрат жбуња је слабо заступљен. У спрату приземне вегетације који је такође слабо развијен јављају се: *Asperula odorata*, *Luzula luzuloides*, *Cardamine bulbifera*, *Glechoma hirsuta*, *Festuca drimea* и др.

Планинска шума букве у овој газдинској јединици јавља се на средње дубоким и дубоким земљиштима која су довољно влажна, повољних физичких и хемијских особина, те се одликују високо потенцијалном продуктивношћу станишта.

2.0. СТАЊЕ ШУМА, АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА

2.1. Стање шума

Подаци о основним показатељима стања шумског фонда газдинске јединице “Општинске шуме Медвеђа” прикупљени су у лето 2024. године.

У складу са Законом о шумама и Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници, стање шума садржи податке из базе основе и то податке о газдинском типу и узгојној групи, наменским целинама, пореклу, врсти дрвећа, смеси, степену очуваности, дебљинској структури у разнодобним и пребирним шумама, дебљинској и добној структури у једнодобним шумама, степену угрожености од биљних билести, штеточина и пожара и другим категоријама из базе основе од значаја за газдовање шумама.

Поред ових података стање шума садржи и стање шумских саобраћајница, попис заштићених природних добара, ловишта, недрвних шумских производа, стање семенских објеката и других потенцијала, приказ необраслог земљишта и друге податке од значаја за газдовање шумама.

Анализа стања шума и спроведених мера газдовања садржи анализу промена стања шума и образложење насталих разлика у односу на претходни уређајни период, анализу извршења планова газдовања шумама и вредност шуме.

Подаци о стању шума ГЈ „Општинске шуме Медвеђа” дати су по газдинским типовима шума, у оквиру којих је планирано газдовање и калкулисан етат (принос). Стога су газдински типови шума носиоци узгојног и уређајног поступка и само преко њих је могућа анализа стања шумског фонда и његових производних потенцијала.

2.1.1. Стање шума по намени

Стање шума по глобалној намени

Стање шума по глобалној намени у овој газдинској јединици указује да су заступљене површине које имају следеће глобалне функције:

Табела 9. Стање шума по глобалној намени

Намена глобална	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
10	48,59	69,1	12.531,8	91,1	257,9	230,7	86,6	4,7	1,8
12	18,93	26,9	640,0	4,7	33,8	19,0	7,1	1,0	3,0
16	2,76	3,9	578,2	4,2	209,5	16,6	6,2	6,0	2,9
Укупно	70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9

1. Шуме и шумска станишта са производном функцијом "10"
2. Шуме са приоритетном заштитном функцијом "12"
3. Парк природе..... "16"

Шуме и шумска станишта са производном функцијом заступљене су са **48,59 ha** или **69,1 %** укупно обрасле површине газдинске јединице. Укупна запремина ове целине **12.531,80 m³** или **91,1 %** запремине газдинске јединице. Просечна запремина **257,9 m³/ha**.

Шуме и шумска станишта са приоритетном заштитном функцијом заступљене су са **18,93 ha** или **26,9 %** укупне обрасле површине, са запремином од **640,0 m³** (**4,7 %**). Просечна запремина **33,8 m³/ha**.

Парк природе заступљен је са **2,76 ha** или **3,9 %** укупно обрасле површине газдинске јединице. Укупна запремина ове целине износи **578,2 m³** или **4,2 %**. Просечна запремина износи **209,5 m³/ha**.

Стање шума по основној намени

Табела 10. Стање шума по основној намени

Намена основна	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
10	48,59	69,1	12.531,8	91,1	257,9	230,7	86,6	4,7	1,8
26	5,72	8,1	640,0	4,7	111,9	19,0	7,1	3,3	3,0
53	2,76	3,9	578,2	4,2	209,5	16,6	6,2	6,0	2,9
66	13,21	18,8							
Укупно	70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9

Стање шума по основној намени (приоритетној функцији) у овој газдинској јединици указује да су заступљене површине које имају следеће основне функције:

1. Производња дрвета наменска целина "10"
2. Заштита земљишта од ерозије наменска целина "26"
3. Парк природе - III степен заштите наменска целина "53"
4. Стална заштита шума (изван газдинског третмана) наменска целина "66"

Наменска целина „10“ заступљена је са **48,59 ha** или **69,1 %** укупно обрасле површине газдинске јединице. Укупна запремина ове наменске целине **12.531,8 m³** или **91,1 %** запремине газдинске јединице. Просечна запремина **257,9 m³/ha**.

Наменска целина "26" заступљена је са **5,72 ha** или **8,1 %** укупне обрасле површине, са запремином од **640,0 m³** тј. **4,7 %** запремине газдинске јединице. Просечна запремина је **111,9 m³/ha**.

Наменска целина "53" заступљена је са **2,76 ha** или **3,9 %** укупне обрасле површине, са запремином од **578,2 m³** тј. **4,2 %** запремине газдинске јединице. Просечна запремина је **209,5 m³/ha**.

Учешће шибљака – наменска целина "66" износи **13,21 ha** или **18,8 %** укупно обрасле површине.

2.1.2. Стање шума по газдинским типовима

Табела 11. Стање шума по газдинским типовима

Газдински тип шуме	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
2510	3,26	4,6	677,2	4,9	207,7	15,1	5,7	4,6	2,2
2620	24,14	34,3	1.784,0	13,0	73,9	53,1	20,0	2,2	3,0
2621	2,65	3,8	784,0	5,7	295,9	20,6	7,7	7,8	2,6
2820	9,31	13,2	1.630,7	11,9	175,2	62,8	23,6	6,7	3,9
2920	0,27	0,4	24,1	0,2	89,4	0,9	0,3	3,2	3,6
21110	15,69	22,3	8.577,8	62,4	546,7	107,5	40,4	6,8	1,3
21120	1,75	2,5	272,1	2,0	155,5	6,3	2,4	3,6	2,3
51730	13,21	18,8							
Укупно за ГЈ	70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9

У овој газдинској јединици издвојено је 8 газдинских типова шума, и то:

- 2510 Високе зреле шуме хрстова;
- 2620 Издавачке мешовите шуме хрстова;
- 2621 Издавачке мешовите шуме хрстова - Високе шуме хрстова и осталих лишћара;
- 2820 Издавачке мешовите шуме ОТЛ - граб;
- 2920 Издавачке мешовите шуме багрема;
- 21010 Високе мешовите шуме јавора и јасена;
- 21120 Издавачке мешовите шуме букве;
- 51730 Шибљаци, шикаре и жбунаста вегетација.

Најзаступљеније је учешће по запремини газдинског типа шуме **21110** (Високе мешовите шуме букве), по површини **22,3 %**, односно по запремини **62,4 %** и запреминским прирастом од **40,4 %**.

По површини најзаступљенији је газдински тип **2620** (Издавачке мешовите шуме хрстова) од **34,3 %**, односно по запремини **13,0 %** и запреминским прирастом **20,0 %**.

Газдински тип шуме **51730** (шибљаци, шикаре и жбунаста вегетација) учествује са **18,8 %** укупне површине.

2.1.3. Стање шума по узгојним групама

Табела 12. Стање шума по узгојној групи

Узгојна група	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
Подмладак									
Рани младик	1,69	3,0	92,9	0,7	55,0	4,0	1,5	2,3	4,3
Касни младик	22,30	39,3	1.595,1	11,6	71,5	46,9	17,7	2,1	2,9

Узгојна група	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
Средњедобна састојина	19,12	33,7	4.046,6	29,5	211,6	124,9	47,1	6,5	3,1
Дозревајућа састојина	13,18	23,2	7.839,0	57,1	594,8	86,7	32,7	6,6	1,1
Зрела састојина	0,51	0,9	152,1	1,1	298,3	2,9	1,1	5,8	1,9
Укупно за ГЈ	56,80	100,0	13.725,8	100,0	241,7	265,3	100,0	4,7	1,9

У претходној табели приказано је стање шума по узгојним групама. Најзаступљенија узгојна група по површини је касни младик са **39,3 %**, односно **11,6 %** по запремини и **17,7 %** по запреминском прирасту, док узгојна група дозревајућа састојина има највећи удео по запремини од **57,1 %** од укупне запремине, односно **23,2 %** по површини и **32,7 %** по запреминском прирасту.

2.1.4. Стање шума по пореклу и очуваности

Табела 13. Стање шума по пореклу и очуваности

Газдински тип	Порекло /очуваност	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
		ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
2510	Високе очуване	3,26	4,6	677,2	4,9	207,7	15,1	5,7	4,6	2,2
21110		15,69	22,3	8.577,8	62,4	546,7	107,5	40,4	6,8	1,3
2620	Издан. очуване	10,32	14,7	1.171,5	8,5	113,5	40,9	15,4	4,0	3,5
2621		2,65	3,8	784,0	5,7	295,9	20,6	7,7	7,8	2,6
2820		9,31	13,2	1.630,7	11,9	175,2	62,8	23,6	6,7	3,9
2920		0,27	0,4	24,1	0,2	89,4	0,9	0,3	3,2	3,6
21120		1,20	1,7	202,8	1,5	169,0	4,7	1,8	3,9	2,3
21120	Издан. разређене	0,28	0,4	55,9	0,4	199,5	1,4	0,5	5,0	2,5
2620	Издан. девастиране	13,82	19,7	612,5	4,5	44,3	12,2	4,6	0,9	2,0
21120		0,27	0,4	13,4	0,1	49,8	0,3	0,1	1,0	2,0
51730	Укупно шибљаци	13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9
Рекапитулација по пореклу										
Високе очуване		18,95	27,0	9.254,9	67,3	488,4	122,5	46,0	6,5	1,3
Укупно високе		18,95	27,0	9.254,9	67,3	488,4	122,5	46,0	6,5	1,3
Изданачке - очуване		23,75	33,8	3.813,2	27,7	160,6	129,7	48,7	5,5	3,4
Изданачке - разређене		0,28	0,4	55,9	0,4	199,5	1,4	0,5	5,0	2,5
Изданачке - девастиране		14,09	20,0	625,9	4,6	44,4	12,5	4,7	0,9	2,0
Укупно изданачке		38,12	54,2	4.495,0	32,7	117,9	143,7	54,0	3,8	3,2
Укупно шибљаци		13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9
Рекапитулација по очуваности										
Укупно очуване		42,70	60,8	13.068,1	95,0	306,0	252,3	94,8	5,9	1,9
Укупно разређене		0,28	0,4	55,9	0,4	199,5	1,4	0,5	5,0	2,5
Укупно девастиране		14,09	20,0	625,9	4,6	44,4	12,5	4,7	0,9	2,0
Укупно шибљаци		13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9

Стање састојина по пореклу у газдинској јединици је следеће:

- Високе састојине заузимају **27,0 %** укупно обрасле површине са запремином од **67,3 %** и текућим запреминским прирастом од **46,0 %**.
- Изданачке састојине заузимају **54,2 %** укупно обрасле површине са запремином од **32,7 %** и текућим запреминским прирастом од **54,0 %**.
- Шибљаци заузимају **18,8 %** површине.

Стање састојина по очуваности у овој газдинској јединици је следеће:

- Очуване састојине заузимају **60,8 %** укупно обрасле површине, са запремином од **95,0 %** и запреминским прирастом од **94,8 %**.
- Разређене састојине заузимају **0,4 %** укупно обрасле површине, са запремином од **0,4 %** и запреминским прирастом од **0,5 %**.
- Девастиране састојине заузимају **20,0 %** укупно обрасле површине, са запремином од **4,6 %** и запреминским прирастом од **4,7 %**.
- Шибљаци заузимају **18,8 %** од укупне обрасле површине.

Са гледишта порекла, стање у овој газдинској јединици је незадовољавајуће јер преовладавају изданачке састојине, док је стање код очуваности састојина у овој газдинској јединици незадовољавајуће јер је заступљеност разређених и девастираних 20,4 %. С обзиром на висок проценат изданачких очуваних шума планирање ће бити усмерено ка конверзији изданачких шума у високи облик.

2.1.5. Стање шума по смеси

У наредној табели број 13, биће детаљно приказано стање по мешовитости за газднику јединицу “Општинске шуме Медвеђа”.

Табела 14. Стање састојина по мешовитости

Газдински тип	Порекло /Мешовитост	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
		ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
21110	Високе чисте	14,61	20,8	8.044,9	58,5	550,6	107,5	40,4	7,4	1,3
2510	Високе мешовите	3,26	4,6	677,2	4,9	207,7	15,1	5,7	4,6	2,2
21110		1,08	1,5	532,9	3,9	493,4	0,0	0,0	0,0	0,0
2620	Изданачке чисте	13,52	19,2	677,6	4,9	50,1	14,1	5,3	1,0	2,1
2820		2,14	3,0	335,7	2,4	156,9	12,8	4,8	6,0	3,8
21120		1,75	2,5	272,1	2,0	155,5	6,3	2,4	3,6	2,3
2620	Изданачке мешовите	10,62	15,1	1.106,4	8,0	104,2	39,0	14,7	3,7	3,5
2621		2,65	3,8	784,0	5,7	295,9	20,6	7,7	7,8	2,6
2820		7,17	10,2	1.295,0	9,4	180,6	50,0	18,8	7,0	3,9
2920		0,27	0,4	24,1	0,2	89,4	0,9	0,3	3,2	3,6
51730	Укупно шибљаци	13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9
Рекапитулација по пореклу										
Високе чисте		14,61	20,8	8.044,9	58,5	550,6	107,5	40,4	7,4	1,3

Газдински тип	Порекло /Мешовитост	Површина		Запремина			Запремински прираст			piv
		ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
Високе мешовите		4,34	6,2	1.210,0	8,8	278,8	15,1	5,7	3,5	1,2
Укупно високе		18,95	27,0	9.254,9	67,3	488,4	122,5	46,0	6,5	1,3
Изданачке чисте		17,41	24,8	1.285,4	9,3	73,8	33,2	12,5	1,9	2,6
Изданачке мешовите		20,71	29,5	3.209,6	23,3	155,0	110,4	41,5	5,3	3,4
Укупно изданачке		38,12	54,2	4.495,0	32,7	117,9	143,7	54,0	3,8	3,2
Укупно шибљаци		13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9
Рекапитулација по мешовитости										
Укупно чисте		32,02	45,6	9.330,3	67,9	291,4	140,7	52,8	4,4	1,5
Укупно мешовите		25,05	35,6	4.419,6	32,1	176,4	125,5	47,2	5,0	2,8
Укупно шибљаци		13,21	18,8							
Укупно за ГЈ		70,28	100,0	13.749,9	100,0	195,6	266,2	100,0	3,8	1,9

Гледано по мешовитости, ову газдинску јединицу чине чисте састојине са **45,6 %** по површини, **67,9 %** по запремини са запреминским прирастом од **52,8 %** у односу на мешовите састојине које чине **35,6 %** по површини, са **32,1 %** по запремини и **47,2 %** по прирасту.

У целини гледано, стање по мешовитости је директно проузроковано станишним условима.

Мешовитост треба подржавати и повећавати у складу са еколошким оптимумом, што ће се повољно одразити са аспекта биолошке и еколошке стабилности целокупног екосистема.

2.1.6. Стања шума по врстама дрвећа

Табела 15. Стање састојина по врстама дрвећа

Врсте дрвећа	Запремина		Запремински прираст		piv
	m ³	%	m ³	%	
бела јова	1,3	0,0	0,0	0,0	3,0
остали меки лишћари	9,6	0,1	0,2	0,1	1,9
граб	870,0	6,3	34,8	13,1	4,0
цер	1.516,4	11,0	36,0	13,5	2,4
сладун	1.812,8	13,2	52,1	19,6	2,9
трешња	0,6	0,0	0,0	0,0	2,4
китњак	137,1	1,0	2,8	1,1	2,1
буква	9.132,3	66,4	130,5	49,0	1,4
јавор	249,5	1,8	9,1	3,4	3,6
багрем	20,2	0,1	0,7	0,3	3,4
Укупно лишћари	13.749,9	100,0	266,2	100,0	1,9
Укупно у ГЈ	13.749,9	100,0	266,2	100,0	1,9

У газдинској јединици приметно је доминантно учешће лишћарских врста по запремини и запреминском прирасту. Лишћари су заступљени са **13.749,9 m³ (100,0 %)** по запремини и **266,2 m³ (100,0 %)** по запреминском прирасту.

Од лишћара најзаступљенија је буква, чије је учешће у укупној запремини од **9.132,3 m³ (66,4 %)** и запреминског прираста **130,5 m³ (49,0 %)**, јавља се и у високом и у изданачком облику, градећи како чисте, тако и мешовите састојине.

2.1.7. Стање шума по дебљинској структура

Табела 16. Стање састојина по дебљинској структури

Газдински тип шуме	ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА												Запремински прираст м³
	Површина	Запремина	до 10 см	11 до 20	21 до 30	31 до 40	41 до 50	51 до 60	61 до 70	71 до 80	81 до 90	изнад 90	
	ha	м³		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
2510	3,26	677,2	10,3	225,6	373,0	68,3							15,1
21110	15,69	8.577,8		70,6	528,6	766,7	2.914,5	1.434,8	836,5			2.026,0	107,5
Високе шуме	18,95	9.254,9	10,3	296,2	901,6	835,0	2.914,5	1.434,8	836,5			2.026,0	122,5
2620	24,14	1.784,0	124,0	771,0	875,9	13,1							53,1
2621	2,65	784,0	8,9	315,9	459,3	0,0							20,6
2820	9,31	1.630,7	2,4	533,1	757,3	337,8							62,8
2920	0,27	24,1	6,8	5,5	11,8	0,0							0,9
21120	1,75	272,1	26,9	28,8	71,5	99,6			45,3				6,3
Изданачке шуме	38,12	4.495,0	169,1	1.654,3	2.175,8	450,6			45,3				143,7
51730	13,21												
Шибљаци	13,21												
Укупно за ГЈ	70,28	13.749,9	179,3	1.950,5	3.077,4	1.285,7	2.914,5	1.434,8	881,8			2.026,0	266,2
РЕКАПИТУЛАЦИЈА													
Високе шуме	18,95	9.254,9	10,3	296,2	901,6	835,0	2.914,5	1.434,8	836,5			2.026,0	122,5
Изданачке шуме	38,12	4.495,0	169,1	1.654,3	2.175,8	450,6							143,7
Шибљаци	13,21												
Укупно за ГЈ	70,28	13.749,9	179,3	1.950,5	3.077,4	1.285,7	2.914,5	1.434,8	881,8			2.026,0	266,2

У газдинској јединици “Општинске шуме Медвеђа” заступљени су сви дебљински разреди са различитим учешћем дрвне запремине.

Појединачно најзаступљенији је II дебљински разред (21 до 30 cm), са запремином од **3.077,4 m³** или **22,4 %**, следи IV дебљински разред (41-50 cm), са запремином од **2.914,5 m³** или **21,2 %**, затим следе IX, I, V и III дебљински разред.

Табела 17. Запремина по дебљинским разредима

Порекло састојине	Површина		Укупна запремина		ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА						Запремински прираст
					до 30 cm		30 од 50 cm		преко 50 cm		
	ha	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	
Високе шуме	18,95	27,0	9.254,9	67,3	1.208,1	23,2	3.749,5	89,3	4.297,3	99,0	122,5
Изданачке шуме	38,12	54,2	4.495,0	32,7	3.999,1	76,8	450,6	10,7	45,3	1,0	143,7
Шибљаци	13,21	18,8									
Укупно ГЈ	70,28	100,0	13.749,9	100,0	5.207,2	100,0	4.200,1	100,0	4.342,6	100,0	266,2

На основу оваквог распореда дрвне запремине можемо констатовати следеће:

- **Танак материјал (до 30 cm)** заступљен је са **5.207,2 m³** или **37,9 %**;
- **Средње јак материјал (од 30 – 50 cm)** заступљен је са **4.200,1 m³** или **30,5 %**;
- **Јак материјал (изнад 50 cm)** заступљен је са **4.342,6 m³** или **31,6 %**;

Структура по дебљинским разредима за ову газдинску јединицу је најјача код танког материјала. Видимо да стабла нису достигла димензије које ће по квалитету и квантитету дати запремину која одговара производним особинама датог станишта. У наредном уређајном периоду мерама неге и узгојним захватима треба посветити већу пажњу да би се побољшала дебљинска структура.

2.1.8. Стање састојина по старости

Стање састојина по старости приказано је табеларно. Ширина добног разреда утврђена је у односу на опходњу (трајање производног процеса), а у конкретном случају износи:

- за високе састојине тврдых лишћара – 20 година;
- за изданачке састојине тврдых лишћара – 10 година;
- за састојине изданачког багрема – 5 година;

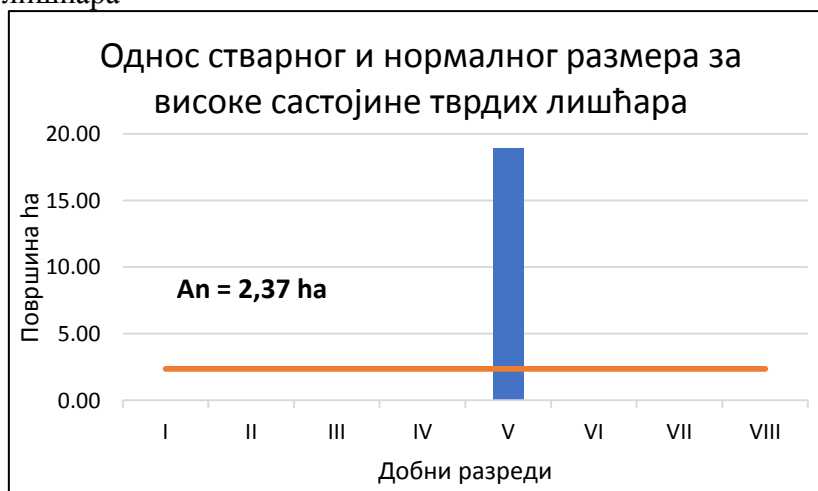
Табела 18. Распоред добних разреда за високе и изданачке састојине тврдых лишћара (ширина добног разреда 20 година)

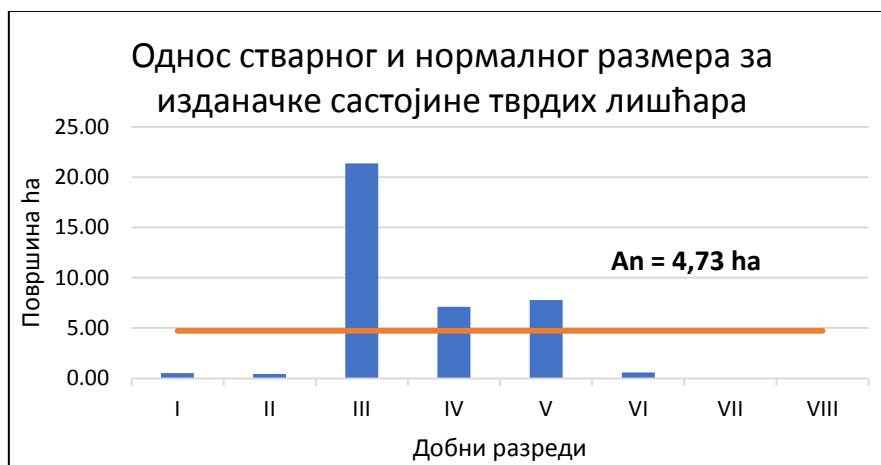
Газдински тип шуме	површина	ДОБНИ РАЗРЕДИ										Свега		
		I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	
		слабо обр.	добро обр.											
2510	ha						3,26							3,26
21110	ha						15,69							15,69
Укупно за ГЈ	ha						18,95							18,95

(ширина добног разреда 10 година)

Газдински тип шуме	површина	ДОБНИ РАЗРЕДИ										Свега		
		I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	
		слабо обр.	добро обр.											
2620	ha			0,20	18,75	0,12	4,63	0,44						24,14
2621	ha						2,65							2,65
2820	ha			0,23	2,37	6,71								9,31
21120	ha		0,53		0,27	0,28	0,51	0,16						1,75
Укупно за ГЈ	ha		0,53	0,43	21,39	7,11	7,79	0,60						37,85

Графикон 2. Однос стварног и нормалног размера добних разреда за високе и изданачке шуме тврдых лишћара

Табеларни и графички приказ добних разреда за високе шуме тврдих лишћара за газдинску јединицу показује нам да је највећа површина у V добном разреду.

Највећа површина, запремина и запремински прираст је у дозревајућим и зрелим састојинама што намеће проблем планске обнове ових шума како би се, дугорочно гледано, обезбедила трајност приноса.

Очигледно је одступање од нормалне површине.

Табеларни и графички приказ добних разреда за изданацке шуме тврдих лишћара за газдинску јединицу показује нам да је највећа површина у III, IV и V добном разреду, док се знатни мањак површина јавља у свим осталим добним разредима.

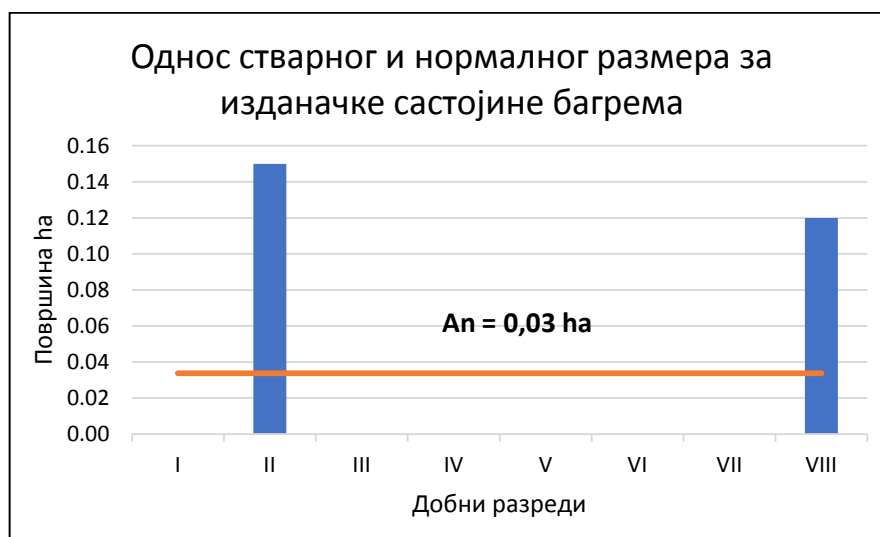
Највећа површина, запремина и запремински прираст је у трећем добном разреду и ове шуме су старости око 30 година, што што нам указује на потребу приступању планској обнови (конверзија) ових шума како би се, дугорочно гледано, обезбедила трајност приноса.

Очигледно је одступање од нормалне површине.

Табела 19. Изданацке састојине тврдих лишћара (ширина добног разреда 5 година)

Газдински тип шуме	површина	ДОБНИ РАЗРЕДИ										Свега		
		I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	
		слабо обр.	добро обр.											
2920	ha			0,15							0,12			0,27
Укупно за ГЈ	ha			0,15							0,12			0,27

Графикон 3. Однос стварног и нормалног размера добних разреда за изданачке шуме багрема

Табеларни и графички приказ (графикон број 3) добних разреда за изданачке састојине багрема за газдинску јединицу показује нам да је највећа површина у II и VIII добном разреду.

Највећа површина, запремина и запремински прираст је у другом добном разреду и ове шуме су старости око 10 година.

2.1.9. Стање шумских култура и вештачки подигнутих шума

У овој газдинској јединици нису присутне шумске културе у вештачки подигнуте састојине.

2.1.10. Степен угрожености од биљних болести и штеточина

Табела 20. Стање састојина по здравственом стању

Здравствено стање састојина	ha	%
1. Одлично	0,68	1,0
2. Добро	29,72	42,3
3. Осредње	12,58	17,9
4. Незадовољавајуће	27,30	38,8
Укупно за ГЈ	70,28	100,0

Шуме ове газдинске јединице су доброг здравственог стања **42,3 %**, осредње **17,9 %**, док је остатак шума незадовољавајућег здравственог стања **38,8 %**.

2.1.10.1. Штетни абиотички фактори

Шума као једна од најсложенијих биљних заједница, одраз је утицаја средине, али и она мења ту средину која се означава као станиште. На образовање и стање екосистема у целини утичу многи фактори који се могу сврстати у следеће групе фактора:

- климатски фактори,
- орографски фактори,
- едафски фактори,
- биотички фактори.

Климатски фактори делују комплексно и непосредно на биљни свет, а међу најважнијим за живот и распрострањење биљних заједница је светлост. Она утиче на процес фотосинтезе, карактер вегетације, процес обнављања и др. Температура ваздуха у садејству са осталим еколошким чиниоцима, нарочито са влагом, утиче на распоред биљног покривача. Екстремне температуре, биле оне минималне или максималне, штетне су нарочито у време вегетације. Касни пролећни и рани јесењи мразеви могу бити одлучујући у селекцији неких врста дрвећа. Влага и вода уз температуру су одлучујући фактор за развој вегетације. У целини узето умерено - континентална клима омогућује довољно трајање периода вегетације и ствара услове за велику производност шумске вегетације.

Орографски услови (рељеф, надморска висина, експозиција, нагиб и др.) указују да се ради о типичним шумским стаништима.

Едафски фактори са својим физичким и хемијским карактеристикама на већем делу газдинске јединице указују на значајну потенцијалну производност станишта.

Ако се узму у обзир сви наведени фактори и њихово појединачно и заједничко деловање може се констатовати да на великом делу ове јединице постоје оптимални услови за производњу богате шумске вегетације и квалитетне дрвне масе, док се на једном мањем делу може приметити негативно деловање појединих фактора.

Свакако да је постојање одређених екосистема условљено рељефом, надморском висином, експозицијом, геолошком подлогом, хидрографијом и климом одређеног подручја, абиотичким и биотичким чиниоцима што шуму чини сложеном заједницом - биогеоценозом.

2.1.10.2. Степен угрожености шума и шумског земљишта од пожара

У зависности од степена угрожености шума од пожара, шуме и шумска земљишта, према М. Васићу, разврстана су у шест категорија:

Табела 21. Угроженост од пожара

Угроженост од пожара	ha	%
I степен – састојине и културе борова и ариша	0,00	0,0
II степен – састојине и културе смрче, јеле и других четинара	0,00	0,0
III степен – мешовите састојине и културе четинара и лишћара	0,00	0,0
IV степен – састојине храста и граба	30,05	42,8
V степен – састојине букве и других лишћара	27,02	38,4
VI степен – шикаре, шибљаци, чистине и остало земљиште	13,21	18,8
Укупно	70,28	100,0

Површина састојина букве и других лишћара (V степен) износи **38,4 %**. У састојинама храста и граба (IV степен) износи **42,8 %**. С обзиром на структуру шума и обраслости у шестом степену угрожености су шибљаци и чистине са **18,8 %** обрасле површине.

2.1.11. Стање необраслих површина

Табела 22. Структура необраслих површина

Врста земљишта	Површина	
	ha	%
Пашњак	1,32	12,3
Земљиште погодно за пошумљавање	1,91	17,8
Земљиште за остале сврхе	7,51	69,9
Укупно необрасло	10,74	100,0

Укупна површина необраслог земљишта у газдинској јединици “Општинске шуме Медвеђа” износи **10,74 ha**, од тога пашњак **1,32 ha** или **12,3 %**, земљиште погодно за пошумљавање износи **1,91 ha** или **17,8 %**, земљиште за остале сврхе **7,51 ha** или **69,9 %** укупне необрасле површине.

2.1.12. Стање ловишта на подручју газдинске јединице

На подручју ове газдинске јединице налази се општинско ловиште са седиштем у Медвеђи.

Општинским ловиштем у Медвеђи газдује ловачко удружење „Лапаштица” са ловиштем „Горња Јабланица”. Ловиштем се газдује преко ловне основе за период важења од 2021-2031 године за коју је од стране ресорног Министарства издато Решење број 324-01-25/183/2021-10, од дана 25.02.2021. године.

2.1.13. Попис заштићених природних добара

На подручју ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” налази се Парк природе „Радан“ чији је Управљач ЈП „Србијашуме“ Београд и простире се у 6. одељењу ове газдинске јединице, односно на површини од 3,4 ha. Целокупна површина налази се у III степену заштите у наменској целини „53“.

Предметно подручје ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“ се налази:

- Једним делом у обухвату границе природног добра I категорије - Парк природе „Радан“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Уредба о проглашењу Парка природе „Радан“. Катастарске парцеле које улазе у режим заштите III степена Парка Природе „Радан“ су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, све КО Гајтан. Кат. парц. број 8806, КО Бучумет налази се уз саму границу III „Радан“,
- Једним делом у обухвату границе природног добра III категорије - Споменик природе „Мркоњски вис“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Одлуке о проглашењу Споменика природе „Мркоњски вис“ („Службени лист града Лесковца“ број 8/2023). Катастарска парцела која улази у режим заштите III степена Споменика природе „Мркоњски вис“ је кат. парц. бр. 1098, КО Туларе,
- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 pSCIs (Proposed Sites of Community Importance - предложено Подручје од значаја за Заједницу) „Радан“ и то кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО

- Гајтан, према Директиви о стаништима (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and wild fauna and flora),
- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 рSPAs (Proposed Special Protection Areas - Предложена Подручја посебне заштите) „Пуста река“ и то кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. број 4771, КО Гајтан; кат. парц. бр. 89 и 131, КО Гургутово, према Директиви о птицама (Council Directive of 2 April 1979 on the conservation of wild birds - 79/409/EEC),
 - У обухвату Еколошки значајног подручја „Радан“ еколошке мреже Србије кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Уредби о еколошкој мрежи,
 - У обухвату Подручја значајног за птице ИВА (Important Bird Areas) - „Пуста река“ кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. број 4771, КО Гајтан; кат. парц. бр. 89 и 131, КО Гургутово,
 - У обухвату Подручја значајног за дневне лептире РВА (Prime Butterfly Areas) - „Радан“ кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан,
 - У обухвату предложеног Емералд подручја „Радан“ и то кат. парц. број 8547, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Конвенцији о очувању европске дивљачи и природних станишта (Convention on the conservation of european wildlife and natural habitats, Strasbourg, 6 December 2024);
 - На простору Парка природе „Радан, у чијим границама су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, налази се тип шуме који спада у станишта приоритетна за заштиту, као што је обележен кодом А2.11 Шуме сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*)-(Quercetum frainetto cerris),
 - На простору Парка природе „Радан, у чијим границама су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, као и споменик природе „Мркоњски вис“ у чијим границама је кат. парц. број 1098, КО Туларе, налазе се евидентиране строго заштићене и заштићене врсте биљака, животиња и гљива према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, као и врсте дрвећа које спадају у категорију ретких, реликтних, ендемичних и угрожених врста. Међу заштићеним и строго заштићеним врстама у оквиру Парка природе „Радан“ истичу се: *Corylus colurna* (мечја леска), *Pulsatilla montana* spp. *Bulgarica* (бугарска планинска саса), *Sedum stefco* (седум), *Ciconia nigra* (црна рода), *Aquila pomarina* (орао кликташ), *Aquila chrysaetos* (сури орао), *Hieraaetus pennatus* (патуљаста орао), *Falco peregrinus* (сиви соко), *Crex crex* (прдавац), *Bubo bubo* (буљина), *Caprimulgus europaeus* (легањ), *Microtus felteni* (македонска волухарица), *Vormela peregusna* (шарени твор), *Salmo trutta* (поточна пастрмка), *Alburnoides bipunctatus* (двопругаста уклија), *Barbus balcanicus* (поточна мрена), *Leuciscus cephalus* (клен), *Cobitis taenia* (вијун) и *Perca fluviatilis* (греч). Од ендемичних врста забележене су *Pulsatilla montana* spp. *Bulgarica* (бугарска планинска саса), *Pastinaca hirsute* (длакави пашканат), *Armeria rumelica* (бабина свила), *Sedum stefco* (седум) и *Microtus felteni* (македонска волухарица).

Присутне су и реликтне полидоминантне и осиромашене шумске заједнице са мечјом леском (*Corylus colurna*) и кавкаском липом (*Tillia caucasica*) и заједница јавора и граба (*Aceri-Carpinetum betuli*). Међу заштићеним и строго заштићеним врстама у оквиру Споменика природе „Мркоњишки вис) налазе се: гнездовица (*Neottia nidus-avis*), мечја леска (*Corylus colurna*), кострика (*Ruscus aculeatus*), језичаста кострика (*Ruscus hypoglossum*), грчка жаба (*Rana graeca*), шумска корњача (*Testudo hermanni*), црна рода (*Cicania nigra*), грлица (*Streptopelia turtur*), осичар (*Pernis apivorus*), средњи детлић (*Dendrocopos medius*), сеоски детлић (*Dendrocopos syriacus*), црна жуна (*Dryocopus martius*), сиви соко (*Falco peregrinus*), руси сврачак (*Lanius collurio*), шумска шева (*Lullula armorea*), обична белогуза (*Oenanthe oenanthe*) и виноградарска стрнадица (*Emberiza hortulana*). Евидентирани су и реликтне полидоминантне шумске заједнице (шуме црног граба и црног јасена; шуме црног граба и мечје леске; шума јасена, мечје леске и других врста; шуме храстова, мечје леске и других врста);

На подручју Парка природе „Радан”, на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, спроводи се проактивна заштита, где се могу вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора.

Осим забране радова и активности, које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, за шуме у обухвату Еколошки значајном подручја „Радан“ еколошке мреже Србије – кат. шарц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет, кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, у складу са Уредбом о еколошкој мрежи неопходно је применити мере заштите еколошке мреже које подразумевају следеће:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишт, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.),
- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

2.1.14. Стање шумских саобраћајница и отвореност газдинске јединице

Отвореност, односно, приступачност шумама представља један од основних предуслова за интензивно газдовање шумама и комплексно коришћење дрвне масе и других шумских производа. Од приступачности шума зависи и обим примене механизације и опреме у газдовању шумама, мања или већа интензивираност газдовања и остваривање природних и финансијских средстава.

Од степена отворености шума зависи правилан распоред сеча и добро организовање радова на гајењу шума.

За успешно и интензивно газдовање као и спровођење свих узгојних и уређајних мера за поједину газдинску јединицу неопходна је и одређена мрежа путева, како тврдох камионских тако и меких и других дотурних путева.

2.1.14.1. Спољашња отвореност шумског комплекса саобраћајницама

Спољашњу отвореност шумског комплекса чине следећи путни правци:

- Лебане - Медвеђа 22,7 km;
- Негосавље – Гајтанска врата 22,3 km;
- Рујковац - Гајтан 18,1 km;
- Медвеђа - Стубла 15,0 km;
- Медвеђа – Тупалски вис 9,9 km;
- Медвеђа - Спонце 19,8 km;
- Маћедонце - Капија 10,3 km;
- Маћедонце - Маровац 10,3 km;
- Медвеђа - Мутивода 31,8 km;

Укупна дужина путева који чине спољашњу отвореност износи 149,9 km.

2.1.14.2. Унутрашња отвореност путевима шумског комплекса саобраћајницама

Табела 23. Структура путева по категоријама

Редни број	Назив путног правца	Стање коловоза	Са коловозном конструкцијом у km.	Без коловозне конструкције у km.
1	Медевце - Муратовић	лоше		4,3
2	Џамија - Капија	лоше	8,7	
3	Старе баракe – Зајчевачки поток	лоше	5,0	
4	Капија - Кодра	лоше		2,0
Укупно			13,7	6,3

Путеви без коловозне конструкције у овој газдинској јединици су укупне дужине **6,3 km**, док дужина тврдиh камионских путева односно путева са коловозном конструкцијом у овој газдинској јединици износи **13,7 km**.

Меки камионски путеви су са оштрим елементима хоризонталног и вертикалног развоја трасе тако да се само у извесним временским приликама по њима може одвијати саобраћај мањег интензитета.

Просечна отвореност ове газдинске јединице, узимајући у обзир меке и тврде камионске путеве износи **246,85 km** на 1000 ha шума.

Укупна отвореност путевима износи **169,9 km**.

Просечна отвореност ове газдинске јединице, узимајући у спољашњу и унутрашњу отвореност износи **2.097,00 km** на 1000 ha шума.

Превелика отвореност ове газдинске јединице условљена је разуђеношћу ове газдинске јединице као и малом површином.

У овом уређајном периоду планирана је изградња путног правца Капија - Кодра у дужини од 2,00 km.

2.1.15. Приказ стања недрвних производа

Од споредних шумских производа на територији газдинске јединице јављају се:

- Плодови шума и шумског растиња: јагода, купина, шипурак и др,
- Лековито и друго биље: цвет зове, липе, камилица и др,
- Гљиве: вргањ и лисичарка и др.

Тачне податке о стању ових потенцијала је тешко утврдити тако да можемо дати само грубу процену на основу које можемо планирати евентуално коришћење ових производа.

2.1.16. Семенски објекти и расадници

На подручју ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” нема семенских објеката и расадника.

2.2. Анализа стања и спроведених мера газдовања

2.2.1. Општи осврт на затечено стање

На основу приказаног стања у претходним ставкама, стање шума ове газдинске јединице у основи карактерише следеће:

1. Укупна површина шума и необраслог шумског земљишта, обухваћених основном газдовања шумама износи **81,02 ha**.

2. Од укупне површине газдинске јединице обрасло земљиште заузима **70,28 ha (86,7 %)**, док је необрасло **10,74 ha (13,3 %)**.

3. Укупна запремина шума ове газдинске јединице је **13.749,9 m³** (просечна запремина је **195,6 m³/ha**), укупни запремински прираст износи **266,2 m³**, док је проценат запреминског прираста **1,9 %**.

4. Све шуме газдинске јединице сврстане су у 8 газдинских типова шума, Најзаступљеније је учешће по запремини газдинског типа шуме **21110** (Високе мешовите шуме букве), по површини **22,3 %**, односно по запремини **62,4 %** и запреминским прирастом од **40,4 %**. По површини најзаступљенији је газдински тип **2620** (Изданачке мешовите шуме хрстова) од **34,3 %**, односно по запремини **13,0 %** и запреминским прирастом **20,0 %**. Газдински тип шуме **51730** (шибљаци, шикаре и жбунаста вегетација) учествује са **18,8 %** укупне површине.

5. Од укупно обрасле површине високе заузимају **27,0 %**, изданачке шуме заузимају **54,2 %** и шибљаци **18,8 %**.

6. У газдинској јединици доминирају очуване састојине са **60,8 %**, разређене **0,4 %**, девастиране **20,0 %**, и шибљаци са **18,8 %**.

7. По мешовитости предњаче чисте састојине са **45,6 %** мешовите састојине са **35,6 %** и шибљаци **18,8 %**.

8. У газдинској јединици премером је евидентирано **10** врста, при чему је (по запремини) од лишћара највеће учешће букве **66,4 %**.

9. По дебљинској структури дрвна маса углавном је распоређена у II и IV дебљинском разреду.

10. Стање шума по старосној структури у високим састојинама карактерише залиха запреmine у V добном разреду, у изданачким састојинама карактерише залиха запреmine у III, IV и V добном разреду.

11. Вештачки подигнуте састојине нису заступљене у газдинској јединици.

12. Здравствено стање шума које преовладава у овој газдинској јединици је добро **42,3 %**, док је на површини од **38,8 %** здравствено стање незадовољавајуће.

13. Отвореност газдинске јединице узимајући у обзир меке и тврде камионске путеве износи **246,85 km/1.000 ha** шума.

14. Отвореност газдинске јединице, узимајући у спољашњу и унутрашњу отвореност износи **2.097,00 km/1.000 ha** шума.

Из напред изложеног стања, намеће се закључак да је неопходно решити следеће проблеме како би се побољшало затечено стање:

- Почетак обнове у зрелим високим шума;
- Припрема за конверзију изданачких шума;
- Извршење планираних радова на гајењу и нези шума;
- Одржавање постојећих путева и свих влака које се користе приликом извлачења дрвета;
- Заштита и очување ретких, угрожених и заштићених врста.

2.2.2. Осврт на претходне уређајне периоде

Шуме и шумско земљиште Газдинске јединице „Општинске шуме Медвеђа“ је у власништву општине Медвеђа. Општинско веће општине Медвеђа донело је одлуку којом поверава газдовање шумама у државној својини Јавном комуналном предузећу „Обнова“ у Медвеђи у складу са условима утврђених Законом о шумама и посебним прописима.

Ово је прво уређајно раздобље и прикупљање таксационих података урађено је 2024. године, и изведено је по јединственој методологији за све државне шуме, при чему се користио кодни приручник за информациони систем о шумама Србије (подаци су механографски обрађени). Укупна површина ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“ износи 81,02 ha.

2.2.3. Промена шумског фонда по површини

Како је ово прво уређајно раздобље, не постоје услови за поређење шумског фонда, обзиром да не постоје подаци из претходног уређајног раздобља.

2.2.4. Промена шумског фонда по запремини и запреминском прирасту

Није могуће приказати промену шумског фонда обзиром да је ово прво уређајно раздобље.

2.3. Однос планираних и остварених радова у досадашњем газдовању

2.3.1. Досадашњи радови на обнови и гајењу шума

Досадашњих радова на обнови и гајењу шума није било, јер је ово прво уређајно раздобље.

2.3.2. Досадашњи радови на коришћењу шума

Као што је више пута напред наведено, досадашњих радова на коришћењу шума није било, јер је ово прво уређајно раздобље.

2.3.3. Општи осврт на досадашње газдовање

Из напред наведеног видимо да не можемо да извршимо поређење и анализе са претходним уређајним периодима, обзиром да је ово први уређајни период, те немамо податке са којима би могли да вршимо поређење и анализе досадашњих радова.

2.4. Вредност шума

2.4.1. Квалификациона структура укупне дрвне запремине

Табела 24. Количине сортимената по врстама дрвећа

Врсте дрвећа	СО Р Т И М Е Н Т И												
	m ³												
	Бруто	Отпад	Нето	Ф	Л	К	І	ІІ	ІІІ	Укупно тех.	Огревно дрво	Целулозно дрво	Укупно просторно
бела јова	1,3	0,3	1,1								1,1		1,1
остали меки лишћари	9,6	1,9	7,7								7,7		7,7
граб	870,0	253,9	616,1				11,5	94,1		105,6	510,5		510,5
цер	1.516,4	174,5	1.341,9								1.341,9		1.341,9
сладун	1.812,8	175,7	1.637,1			33,1	60,7	181,8	228,7	504,3	678,6	454,2	1.132,8
трешња	0,6	0,1	0,5								0,5		0,5
китњак	137,1	13,6	123,5			3,6	6,6	17,7	22,0	49,9	43,0	30,6	73,6
буква	9.132,3	929,4	8.202,9						2.000,7	2.000,7	6.202,2		6.202,2
јавор	249,5	24,9	224,5								224,5		224,5
багрем	20,2	2,0	18,2								18,2		18,2
Укупно лишћари	13.749,9	1.576,3	12.173,6			36,7	78,8	2.294,4	250,7	2.660,6	9.028,2	484,8	9.513,0
Укупно у ГЈ	13.749,9	1.576,3	12.173,6			36,7	78,8	2.294,4	250,7	2.660,6	9.028,2	484,8	9.513,0

У претходној табели дат је приказ количине сортимената по врстама дрвећа. На нивоу целе газдинске јединице укупна бруто запремина сортимената износи 13.749,9 m³ од чега је нето запремина 12.173,6 m³. Укупна запремина просторног дрвета износи 9.513,0 m³ док је запремина техничког дрвета 2.660,6 m³.

2.4.2. Вредност дрвета на пању

Табела 25. Вредност дрвета на пању по врстама дрвећа

С О Р Т И М Е Н Т И	Количина m ³	Јединична цена дин/m ³	Вредност динара
Трупци класа К - китњак и др.	36,7	17.485,00	641.711,94
Трупци класа I - китњак и др.	67,3	15.612,00	1.050.447,80
Трупци класа II - китњак и др.	199,5	10.652,00	2.125.034,02
Трупци класа III - китњак и др.	250,7	5.871,00	1.472.049,00
Трупци класа II - буква	2.000,7	4.509,00	9.021.290,59
Трупци класа I - граб	11,5	6.755,00	77.587,29
Трупци класа II - граб	94,1	5.147,00	484.487,76
Просторно лишћари	9.513,0	3.497,00	33.267.055,97
Укупно:	12.173,6		48.139.664,37

Цене сотримената коришћене за обрачун техничког дрвета преузете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 133/2022-3 од 10.08.2022. год. и умањене за износ од 2.100,00 дин на име просечне вредности сече и привлачења.

Цене сортимената коришћене за обрачун просторног дрвета преузете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 134/2022-4 од 01.09.2022. год.

Укупна вредност састојина у ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“ износи **48.139.664,37 дин.**

2.4.3. Вредност младих састојина (без запремине)

Табела 26. Вредност младих састојина

Порекло састојина	Опходња	Старост	Површина	Трошкови подизања		Фактор	Вредност
	(год)	(год)	(ha)	дин/ha	укупно	1,0 p ⁿ	(дин)
Младе састојине	80	1-10	0,53	47.844,30	25.357,48	1,28	32.457,57
		11-20	0,58	47.844,30	27.749,69	1,64	45.470,65
		свега лишћари:	1,11		53.107,17		
Укупно:			1,11		53.107,17		77.928,22

Вредност младих састојина без запремине утврђена је по формули:

$$V_n = C \times 1,0 p^n$$

где је:

n - вредност младих састојина

C - трошкови оснивања младих састојина

p - стопа раста, трошкови оснивања културе

n - број година старости шумске културе

2.4.4. Укупна вредност састојина

Вредност старих састојина на пању	48.139.664,37 динара
Вредност младих састојина без запремине	77.928,22 динара
Укупно	48.217.592,59 динара

3.0. ФУНКЦИЈЕ ШУМА, ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ГАЗДОВАЊА

3.1. Функције и намене шума

Под функцијом шума, подразумева се њено корисно дејство, које се постиже привредном активношћу организације која њоме газдује, у циљу прилагођавања постојећег стања шума постављеном циљу. Дакле, функције шума се односе на процес производње у којем се улажу рад и средства рада са циљем промене природе шуме и њено прилагођавање људским потребама. Због бројних користи за друштво у целини, шуме и шумско земљиште су по Закону о шумама "добро од општег интереса", па је према томе газдовање шумама и шумским подручјима сложен и одговоран друштвени задатак.

Све функције шума, условно се према значају (М. Медаревић, 1991) могу сврстати у три групе:

1. Еколошке (заштитне) функције
2. Производне функције
3. Социјалне функције

Еколошке функције подразумевају заштитне, хидролошке, климатске, хигијенско-здравствене и друге функције.

Производне функције шума представљене су производњом дрвета (техничког и просторног), дивљачи (крупне и ситне), шумског семена и осталих производа шума (лековито биље, печурке, шумски плодови, смола и др.), као и производња кисеоника посебно специфичне и врло значајне функције шума.

У социјалне функције шума убрајамо: туристичко-рекреативне, образовне, научно-истраживачке, одбрамбене и друге функције. У свакој шуми или њеном делу истовремено се остварује више функција шума које се временски и просторно преплићу и сваки од њих има мањи значај за ширу друштвену заједницу.

Све ове функције шума потребно је уважити и међусобно ускладити како би се остварио максималан еколошки и економски ефекат за ширу друштвену заједницу.

Шуме газдинске јединице „Општинске шуме Медвеђа” су економско-производне шуме.

Шуме карактеришу бројне одлике које имају велики значај за људско друштво. Многе од њих имају велики непосредан значај у подмирењу друштвених потреба. Функције ове комплексне природне творевине битно утичу не само на услове за одвијање и развој бројних привредних грана и делатности, већ и на развој и опстанак појединих подручја, региона и ширих природних и друштвених целина. У будућности ће се све више повећавати друштвени и економски значај шума у складу са све већим захтевима друштва према шумама. Зато је и задатак планирања у шумарству утврђивање циљева, мера и планова за унапређење садашњег стања шума.

У складу са наведеним захтевима према шумама, можемо утврдити следеће функције подручја ГЈ „Општинске шуме Медвеђа”:

- Заштитна функција,
- Производна функција,
- Социјална функција.

Многе потребе захтевају истовремено више функционално коришћење шума и шумског земљишта. Често је неке функције шума тешко ускладити на истом простору па је неопходно утврдити глобалну и основну намену појединих састојина.

Глобална намена шума газдинске дели се на:

- „10” - шуме и шумска станишта са производном функцијом;
- „12“ - шуме са приоритетном заштитном функцијом;
- „16“ - парк природе.

На подручју целе газдинске јединице је установљена следећа приоритетна функција шуме:

- Производња дрвета наменска целина „10“
- Заштита земљишта од ерозије наменска целина „26“
- Парк природе - III степен заштите наменска целина „53“
- Стална заштита шума (изван газдинског третмана) наменска целина „66“

На подручју ГЈ „Општинске шуме Медвеђа“ налази се заштићено подручје ПП „Радан“.

3.2. Циљеви газдовања шумама

Циљеви газдовања шумама (краткорочни и дугорочни) утврђени су Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници.

Газдински типови обухватају све шуме са приближно једнаким састојинским карактеристикама и сличним дугорочним циљевима. Краткорочни циљеви представљају краткорочне мере и радове као део процеса да се из постојећег стања шума дође до жељеног циља у ближој или даљој будућности.

У зависности од газдинског типа разликујемо следеће дугорочне циљеве:

2510 (Високе мешовите шуме хрстова)

- стварање младих и квалитетних састојина

2620 (Изданачке мешовите шуме хрстова):

- обнављање лоших изданачких шума чистом сечом;
- максимална производња дрвета у што краћем временском периоду;
- производња одређене количине техничког дрвета;
- стварање младих изданачких шума.

2621 (Изданачке мешовите шуме хрстова - Високе шуме хрстова и осталих лишћара)

- зреле састојине које имају довољан број стабала доброг квалитета (>50/ha) преведу у високи узгојни облик - оплодном сечом кратког подмладног раздобља;
- састојине лошег квалитета на добром станишту заменити новом састојином;
- састојине лошег квалитета које није није економски оправдано (могуће) превести у високи узгојни облик обнављају се чистом сечом на малим површинама;
- у средњедобним и дозревајућим састојинама спроводити селективну прореду са одабиром плус стабала.

2820 (Изданачке мешовите шуме ОТЛ)

- обнављање лоших изданачких шума чистом сечом;

- максимална производња дрвета у што краћем временском периоду;
- производња одређене количине техничког дрвета;
- стварање младих изданачких шума.

2920 (Изданачке мешовите шуме багрема):

- дугорочни циљ је газдовање изданачким шумама.

21110 (Виске мешовите шуме букве):

- дугорочни циљ опредељен је у односу на мешовитост на учешће букве до 70 % и осталих врста дрвећа до 30 % (четинари, лишћари)

21120 (Изданачке мешовите шуме букве):

- обнављање лоших изданачких шума чистом сечом;
- максимална производња дрвета у што краћем временском периоду;
- производња одређене количине техничког дрвета;
- стварање младих изданачких шума.

Необрасле површине

Необрасле површине су дефинисане одређеном еколошком припадношћу која је продуктивна за подизање нових шума. Необрасле површине категорисане као земљиште за остале сврхе се задржавају као такве, а у циљу повећања квалитета амбијентности подручја и друге намене. Све необрасле површине способне за пошумљавање привести шумској култури, осим оних необраслих делова који су или ће бити по својој глобалној намени искључене из редовног газдовања. Циљ је очување и повећање шумовитости.

3.3. Узгојне, уређајне и специфичне мере газдовања шумама

Мере за постизање општих и посебних циљева газдовања шумама могу бити узгојне и уређајне природе.

Узгојне мере

Основне мере за остварење циљева газдовања шумама узгојне природе су:

- избор система газдовања;
- избор узгојног и структурног облика састојина;
- избор врста дрвећа и размера смесе;
- избор начина сече - обнављања и коришћења;
- избор начина неге састојина.

Избор система газдовања

Систем газдовања шумама подразумева усклађен скуп радњи на нези шума, коришћењу шума, обнављању шума, заштити шума, планирању и организацији газдовања шумама, а своје име (назив) добија по начину сече обнављања старе састојине. На основу затечених састојинских прилика (обнављања састојина) досадашњег газдовања, утврђених приоритетних функција (функционалних захтева), а

уважавајући биолошке особине врста дрвећа, одређени су следећи системи газдовања шумама:

- Састојинско - оплодна сеча кратког подмладног раздобља примениће се у високим састојинама.
- У изданацким састојинама примениће се састојинско газдовање – проредна сеча.

Избор узгојног и структурног облика гајења шума

Основни узгојни облик, коме дугорочно треба тежити на укупном простору газдинске јединице је висока шума. У зависности од начина обнове високу шуму можемо добити природним (приоритетнији начин) или вештачким путем.

Трајни изданацки узгојни облик задржавају састојине у газдинским типовима 2620 Изданацке мешовите шуме хрстова, 2820 Изданацке мешовите шуме ОТЛ - граб, 2920 Изданацке мешовите шуме багрема, 21120 Изданацке мешовите шуме букве;

Сходно томе, уважавајући биолошке особине врсте дрвећа које граде састојине и хитност поправке затеченог стања, треба тежити једнодобном структурном облику.

Шибљаци се као едафски и орографски условљене биљне заједнице и даље задржавају и стављају изван газдинског третмана.

Избор врсте дрвећа

Све лишћарске врсте, констатоване у овој газдинској јединици, су аутохтоне и налазе повољне услове за свој раст и развој. Оне се налазе у свом природном ареалу те су као такве, главни носиоци продукционе масе.

Главна врста је сладун, цер и китњак док се као пратеће врсте јављају буква, граб, багрем и остали лишћари.

Састојине четинара у овој газдинској јединици нема.

У погледу избора врсте дрвећа прописује се обнављање аутохтоним врстама као што су цер, сладун и китњак. На већим надморским висинама могуће је обнављање буквом. Једино на местима где су услови станишта скромнији (на деградираним површинама), уколико није могуће задржати постојећу врсту, дозвољено је пошумљавање четинарима који се задовољавају таквим стаништем (првенствено борови). У условима различитог степена деградације неспоран је и значај пионирских врста. Значајан критеријум је и отпорност врста ка различитим негативним утицајима.

За попуњавање четинарских култура користити четинаре: црни и бели бор, али и тежити стварању мешовитих састојина.

Избор начин сеча обнављања и коришћења састојина

Од избора начина обнављања зависи и структура будућих састојина и целокупни газдински поступак, елементи за сва планска разматрања и поступак за одређивање приноса и обезбеђивање трајности приноса, односно функционалне трајности. Начин обнављања пре свега зависи од биолошких особина врста дрвећа које граде састојину (особина састојине), особина станишта и економских прилика.

За шуме ове газдинске јединице у којима је предвиђено обнављање у овом уређајном периоду, одређује се следећи начин сеча обнављања:

- За природне састојине као начин коришћења предвиђене су проредне сече као и сече обнављања;
- За вештачки подигнуте састојине изнад таксационе границе примењиваће се селективне прореди са позитивном селекцијом, а као вид обнављања чиста сеча

Избор начина неге

Према затеченом стању састојина и постављеним циљевима газдовања утврђују се следеће мере неге:

- селективне прореди позитивне селекције уз обележавање стабала будућности у одраслим састојинама (од фазе касног младика до зрелих састојина за сечу), и то како у природним, тако и у вештачки подигнутим састојинама;
- друге мере и нови технолошки поступци који обезбеђују нормалан развој састојина жељеног састава врста дрвећа.

Мере уређајне природе

За остваривање циљева газдовања шумама у конкретним условима уређајне мере обухватају:

- за високе и изданачке шуме – избор опходње;
- за изданачке шуме које се природним обнављањем преводе у високе шуме – избор конверзионог и подмладног раздобља.

Избор опходње и дужина подмладног раздобља

У једнодобним шумама неопходно је одредити дужину трајања производног процеса – опходње. На основу сагледавања производних потенцијала станишта, особина врста дрвећа и основне намене одређена је оријентациона дужина трајања производног процеса за основне врсте:

1. за очуване и разређене изданачке састојине букве, које ће се конверзијом превести у виши узгојни облик, одређује се опходња од 80 година, а дужина подмладног раздобља у трајању од 20 година;
2. за очуване и разређене високе састојине букве, одређује се опходња од 120 година, а дужина подмладног раздобља у трајању од 20 година;
3. за багрем се одређује опходња од 40 година;

Остале лишћарске врсте не граде чисте састојине, већ се појављују као пратеће врсте уз главну врсту, те ће се опходња ових врста везати за главну врсту или главне врсте дрвећа у тим састојинама.

Избор периода за постизање оптималне обраслости – степена шумовитости

Однос између обраслог и необраслог земљишта је **86,7 : 13,3 %**, што се у датим условима може сматрати повољним. У овом уређајном раздобљу планирано је још додатно пошумљавање на површини од **1,91 ha**.

Уређајно раздобље

С обзиром да је важење основе газдовања шумама прописана Законом о шумама на 10 година, подразумева се да ће уређајно раздобље имати исто трајање.

Избор реконструкционог и конверзионог раздобља

Реконструкционо раздобље је могуће предвидети али би било нереално. Шуме које треба реконструисати су скоро све шикаре које се налазе већином на јако лошем каменитом и скелетном земљишту. Реконструкција оваквих шума је веома отежана, и изискује велика материјална улагања, а собзиром на велику обраслост ове газдинске јединице, у наредном периоду нису предвиђени ови радови.

За изданацке састојине које ћемо конверзијом преводити у високи узгојни облик, потребно је одредити временски период за који ће се то остварити – конверзионо раздобље. Време за које ће се извршити конверзија и сама динамика извођења, поред осталог, у првом реду зависи од старосне структуре и биолошких особина врсте дрвећа. Да би се успешно извршила конверзија потребно је опходњу ових изданацких састојина продужити на 80 година. након чега започети са природним обнављањем ових састојина оплодним сечама подмладног раздобља од 20 година. Како је највећи део изданацких шума старости 30, 40 и 50 година и на основу свега напред реченог конверзионо раздобље у изданацким шумама одређено је у трајању од 20 до 80 година (у зависности од зрелости састојине).

Конверзионо раздобље дефинисано је у зависности од газдинског типа шума и то:

- 2621 (Изданацке мешовите шуме хрстова - Високе шуме хрстова и осталих лишћара) - 40 година

Реконструкционо раздобље одређује се на 20 година.

4.0. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА И ПРОЦЕНА ОЧЕКИВАНОГ ЕФЕКТА

4.1. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

На основу утврђеног стања шума, утврђених дугорочних и краткорочних циљева газдовања шумама и могућности њиховог обезбеђења, израђују се планови будућег газдовања. Основни задатак планова газдовања шумама је да у зависности од затеченог стања омогући подмирење одговарајућих друштвених потреба и унапређење стања шума као дугорочног циља.

Приликом израде основе коришћене су тарифе за прорачун запремине сходно пореклу састојина.

4.1.1. План гајења шума

Снимањем и анализом затеченог стања састојина истовремено су оцењене потребе и могућности примене шумско-узгојних радова у наредном уређајном раздобљу, а у циљу побољшања затеченог стања састојина.

План гајења шума обухвата:

- план обнављања и подизања нових шума;
- план расадничке производње (производња шумског садног материјала);
- план неге шума

4.1.1.1. План обнављања и подизања нових шума

Табела 27. План обнове шума укупно

Газдински тип шуме	План обнове шума у ha				Укупно обнова шума
	127	311	317	414	
	Комплетна припрема терена за пошумљавање	обнављање природним путем оплодним сечама	вештачко пошумљавање садњом	попуњавање вестачки подигнутих култура садњом	
	1,91		1,91	0,38	4,20
2510		3,26			3,26
21110		11,78			11,78
Укупно ГЈ	1,91	15,04	1,91	0,38	19,24

План обнове шума приказан је по врсти и обиму радова по газдинским типовима шума у оквиру наменских целина.

Радови на обнови шума су предвиђени на површини од **19,24 ha**.

Површина обнове шума по врсти радова извршиће се на радној површини и то:

- комплетна припрема терена за пошумљавање (127) на радној површини од **1,91 ha**;
- Обнављање природним путем оплодним сечама (311) на радној површини од **15,04 ha**;
- вештачко пошумљавање садњом (317) на радној површини од **1,91 ha**;
- попуњавање вештачки подигнутих култура садњом (414) на радној површини од **0,38 ha**;

4.1.1.2. План расадничке производње

Саднице за испуњење плана пошумљавања и попуњавања вештачки подигнутих култура обезбедиће се из локалних расадника или расадника који постоје у оквиру система ЈП „Србијашуме“.

Табела 28. План попуњавања и пошумљавања

Врста дрвећа	Површина	Број садница
	ha	ком.
Топола I214 пошумљавање	0,52	325
Топола I214 попуњавање	0,10	65
Укупно топола I214	0,62	390
Багрем пошумљавање	1,39	3.475
Багрем попуњавање	0,28	695
Укупно багрем	1,67	4.170
Укупно ГЈ	2,29	4.560

За испуњење плана неопходно је обезбедити 4.560 садница тополе I214 и багрема старости и квалитета у складу са Законом о репродуктивном материјалу шумског дрвећа (Сл. гл. РС бр. 8/05 и 41/09).

У случају недостатка планираних садница могу се користити саднице следећих врста дрвећа: јавора, црног бора, белог бора, смрче, црвеног хрasta, хрasta китњака, или племенитих лишћара (дивље трешње, воћкарица, јасена и др.) и осталих врста које су на располагању у расаднику.

4.1.1.3. План неге шума

Табела 29. План неге збирно

Газдински тип шуме	План неге шума у ha		Укупно неге шума
	516	533	
	уклањање корова машински	прореде у изданацким шумама	
	1,91		1,91
2621		2,65	2,65
Укупно ГЈ	1,91	2,65	4,56

План неге шума приказан је по врсти и обиму радова по газдинским типовима шума у оквиру наменских целина.

Радови на нези шума су предвиђени на површини од **4,56 ha**.

Површина неге шума по врсти радова извршиће се на радној површини и то:

- уклањање корова машински (516) на радној површини од **1,91 ha**;
- прореде у изданачим шумама (533) на радној површини од **2,65 ha**;

Планирани радови на обнављању, нези и подизању нових шума, за газдинску јединицу су на **23,80 ha** радне површине. Планирани радови у проредним сечама су последица станишних и састојинских прилика и као такви испуњавају све мере неге и гајења шума.

4.1.2. План заштите шума

Законом о шумама прописано је да су корисници шума дужни да предузимају мере заштите шума од: против правног присвајања, коришћења, уништавања и других незаконитих радњи (одлагања отпада и других штетних материја, загађивања шума, уништавање граничних знакова, ознака и друго), да прати здравствено стање шума, да прати утицај биотичких и абиотичких чиниоца на здравствено стање шума и да благовремено предузима мере заштите шума и шумског земљишта, пожара и других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета.

План заштите и чувања шума подразумева утврђивање обима мера и радова на превентивној и репресивној заштити од човека, стоке, дивљачи, штетног деловања биљних болести и других штеточина, елементарних непогода, пожара, бесправних коришћења и самовласног заузимања, одржавању и обнављању граничних ознака и ознака унутрашње поделе шума.

У циљу превентивне заштите шума планирају се следеће мере:

- Чување шума од бесправног коришћења и заузимања;
- Забрана пашарења на површинама где је процес обнављања у току и у шумским културама све док не прерасту критичну висину када им стока не може оштетити врхове;
- Заштита шума од пожара, посебно у пролеће и лето, у том смислу постављати знаке обавештења и забране ложења ватре, организовање дежурства и појачањи надзор у критичном периоду у циљу благовременог откривања пожара и интервенција;
- Пратити евентуалне појаве сушења шума и каламитета инсеката и у случају појаве благовремено обавестити специјалистичке службе које ће дати тачну дијагнозу и прописати адекватне мере сузбијања.

У конкретним условима мере заштите изводиће се у следећем обиму, врстама и количинама:

- заштита шума од пожара кроз активна дежурства (90 дана годишње);
- мониторинг здравственог стања шума (36 ha годишње);
- успостављање шумског реда.

4.1.3. План коришћења шума

Полазећи од опредељења које се односи на основни задатак газдовања у овој газдинској јединици, а који је усмерен на превођење затеченог стања ка оптималном (функционалном) стању и одржавање таквог стања, урађен је и план коришћења састојина. План коришћења везан је за потребу обнављања шума (оплодне сече) и за

прореде, као основне мере неге, чији је обим у складу са дефинисаним приоритетним узгојним потребама у фази снимања стања шума при изради ове основе.

План коришћења у основи садржи план сеча обнављања и план проредних сеча. Правилним провођењем ових сеча, уз текуће приносе, постиже се и повећање вредности прираста. Ово се темељи на преношењу текућег запреминског прираста на најквалитетнија стабла и подстицању убрзања њиховог прирашћивања у дебљину, а самим тим и измена структуре у корист вреднијих сортимената.

Планом коришћења шума обухваћен је план могућег коришћења шума и шумског простора у току уређајног периода. Овим планом биће приказано коришћење дрвних сортимената изражено у бруто сечивој маси главног и претходног приноса.

План коришћења шума, односно калкулација приноса, урађен је по методу умереног састојинског газдовања и у највећој могућој мери је прилагођен дефинисаним циљевима газдовања и дефинисаним основним наменским целинама.

4.1.3.1. План сече шума и калкулација приноса

Полазећи од опредељења које се односи на основни задатак газдовања у овој газдинској јединици, а који је усмерен на превођење затеченог стања ка оптималном (функционалном) стању и одржавање таквог стања, урађен је и план коришћења састојина. План коришћења везан је за потребу обнављања шума (оплодне сече) и за прореде, као основне мере неге, чији је обим у складу са дефинисаним приоритетним узгојним потребама у фази снимања стања шума при изради ове основе.

План коришћења у основи садржи план сеча обнављања и план проредних сеча. Правилним провођењем ових сеча, уз текуће приносе, постиже се и повећање вредности прираста. Ово се темељи на преношењу текућег запреминског прираста на најквалитетнија стабла и подстицању убрзања њиховог прирашћивања у дебљину, а самим тим и измена структуре у корист вреднијих сортимената.

Планом коришћења шума обухваћен је план могућег коришћења шума и шумског простора у току уређајног периода. Овим планом биће приказано коришћење дрвних сортимената изражено у бруто сечивој маси главног и претходног приноса.

План коришћења шума, односно калкулација приноса, урађен је по методу умереног састојинског газдовања и у највећој могућој мери је прилагођен дефинисаним циљевима газдовања и дефинисаним основним наменским целинама.

4.1.3.2. План обнављања једнодобних шума (главни принос)

План сеча обнављања детаљно је приказан у табели у прилогу, по обухваћеним одсесима, унутар наменских целина односно, газдинске јединице по газдинским типовима шума, а на овом месту ће се исказати само збирне вредности: по газдинским типовима шума, површини и запремини.

Овим планом обухваћено је коришћење производног потенцијала станишта у оквиру производње дрвета, коришћења осталих производа из шуме.

План коришћења дрвета, као основног производа из шуме (према класичном схватању), односно принос у дрвету, утврђен је применом метода умереног састојинског газдовања, модификованог и прилагођеног стварним састојинским приликама, карактеристикама станишта и основној намени. При изради овог плана нарочито се водило рачуна о следећим моментима:

1. Глобалној и основној намени комплекса и појединих састојина, као елементу који опредељује и диктира режим коришћења.

2. Стању састојина у време уређивања, са аспекта очуваности, зрелости за сечу у једнодобним шумама, обновљености.
3. Здравственом стању састојина.

Полазећи од анализе претходних карактеристика шума ове газдинске јединице, утврђен је обим коришћења, који је у функцији даљег побољшања затеченог стања састојина у целини, а са циљем што потпунијег обезбеђења приоритетних функција шумског комплекса.

Одређивање приноса

Принос једнодобних састојина (високих, изданачких и вештачких подигнутих састојина), одређен је методом умереног састојинског газдовања, који представља комбинацију метода добних разреда и метода састојинског газдовања.

Одређивање приноса једнодобних састојина вршено је поступно у две фазе:

А - метод добних разреда

Анализом односа површина стварних и нормалних добних разреда обезбеђује се строжија или умеренија трајност приноса.

Б - метод састојинског газдовања

Овај метод има задатак да изради „привремени предлог сеча“, у коме се састојине разврставају према степену хитности за сечу обнављања, и омогућује избор састојина за обнављање у наредна два полураздобља. Према степену зрелости за сечу састојине се разврставју на:

1. Одлучно зреле за сечу

- а. презреле и престареле састојине из чијег физичког стања произилази потреба што скоријег коришћења,
- б. остале састојине које су прешле опходњу, дакле зреле за сечу, према степену зрелости,
- ц. састојине у које је у протеклом уређајном раздобљу уведено подмлађивање и које треба продужити и завршити.

2. Зреле за сечу

- а. састојине лошег узраста, оштећене у јачој мери, слабог обраста и недовољног прираста без обзира на њихову старост и врсту дрвећа;
- б. састојине које не одговарају станишту па их треба заменити другом врстом дрвећа већег или вреднијег прираста;
- ц. састојине у којима се због претходног газдовања морају извршити сече и ако можда још нису постигле пуну зрелост за сечу.

3. Састојине на граници сечиве зрелости

То су састојине које у току следећег привредног раздобља веома вероватно могу постићи зрелост за сечу. У случају потребе такве састојине могле би се предвидети за сечу. Ако ипак има довољно састојина из прве и друге групе треба их изоставити од сече, јер могу дочекати дуже сечиво доба

Табела 30. Привремени план сеча

Одељење	Одсек	Одлучно зреле за сечу				Зреле за сечу				На граници сечиве зрелости			
		Г. Тип шуме	P (ha)	V (m ³)	Iv (m ³)	Г. Тип шуме	P (ha)	V (m ³)	Iv (m ³)	Г. Тип шуме	P (ha)	V (m ³)	Iv(m ³)
1	v									21120	0,16	27,4	0,5
2	b					21110	10,70	6.958,8	76,1				
2	c					21110	0,40	122,3	2,4				
2	d					21110	1,08	532,9	0,0				
3	d					21110	0,50	135,3	4,1				
3	e					21110	1,41	391,9	11,8				
3	f					21110	1,60	436,7	13,1				
Укупно:			0,00	0,0	0,0		15,69	8.577,8	107,5		0,16	27,4	0,5

Привременим предлогом сеча обухваћено је, **15,69 ha** зрелих за сечу и **0,16 ha** на граници зрелости за сечу.

Табела 31. План сеча обнављања - главни принос у једнодобним састојинама

Газдински тип шуме	I Полураздобље				II Полураздобље				Укупно			
	Површина	Запремина	Прираст	Принос	Површина	Запремина	Прираст	Принос	Површина	Запремина	Прираст	Принос
	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	m ³
Оплодна сеча (припремни сек) кратког периода за обнављање												
2510					3,3	677,15	15,1	229,7	3,3	677,2	15,1	229,7
21110					1,1	532,85	14,0	159,9	1,1	532,9	14,0	159,9
Оплодна сеча (оплодни и завршни сек) кратког периода за обнављање												
21110	10,70	6.958,8	76,1	4.289,5					10,7	6.958,8	76,1	4.289,5
Укупно за ГЈ	10,70	6.958,8	76,1	4.289,5	4,3	1.210,00	29,1	389,5	15,0	8.168,8	105,2	4.679,1

Оплодна сеча у једнодобним шумама кратког подмладног раздобља планирана је на **15,0 ha** и приносом од **4.679,1 m³**.

Дознака за реализацију планиране сече врши се на целој површини у одсеку. Уколико је одступање извршене дознаке по запремини веће од процењене релативне стандардне грешке на нивоу одсека, неопходно је образложити разлоге одступања.

План сеча обнављања детаљно је приказан у табели у прилогу, по газдинским типовима, а на овом месту ће се исказати само збирне вредности по газдинским типовима, првом и другом полураздобљу, површини и запремини.

Табела 32. Рекапитулација главног приноса по газдинским типовима

Газдински тип шуме	I Полураздобље				II Полураздобље				Укупно			
	Површина	Запремина	Прираст	Принос	Површина	Запремина	Прираст	Принос	Површина	Запремина	Прираст	Принос
	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	m ³
2510					3,26	677,2	15,1	229,7	3,26	677,2	15,1	229,7
21110	10,70	6.958,8	76,1	4.289,5	1,08	532,9	14,0	159,9	11,78	7.491,6	90,1	4.449,4
Укупно за ГЈ	10,70	6.958,8	76,1	4.289,5	4,34	1.210,0	29,1	389,5	15,04	8.168,8	105,2	4.679,1

План сеча обнављања - главни принос планиран је на површини од **15,04 ha** са приносом од **8.168,8 m³**.

Табела 33. Рекапитулација главног приноса по врстама дрвећа

Врста дрвећа	Главни принос	%
	m ³	
цер	108,9	2,3
сладун	166,4	3,6
буква	4.403,8	94,1
Укупно	4.679,1	100,0

Посматрано по врсти дрвета етат обнове највећим делом везан је букву са **94,1 %** сечиве запремине.

4.1.3.3. План сеча обнављања - разнодобне шуме

На подручју ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” нема разнодобних шума.

4.1.3.4. План сеча обнављања – пребирне шуме

На подручју ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” нема пребирних шума.

4.1.3.5. План проредних сеча

Претходни принос је у функцији потреба даљег неговања састојина у развоју, а обрачунат је, у оквиру укупне анализе могућности коришћења, полазећи од дефинисане основне намене појединих састојина, њиховог затеченог стања, досадашњег интензитета неге и њиховог утицаја на стање састојина.

При томе се води рачуна о следећим моментима:

- да је већи део површина састојина средњедобан,
- да је један део састојина у досадашњем периоду изостављен од неговања, или је негован ретко и недовољно,
- да здравствено стање, с обзиром на намену, мора бити основни елемент вредности при одабирању стабала будућности,
- с обзиром на разуђеност ове ГЈ, састојине које се налазе у енклавама које су окружене приватним поседом, те постоји проблем око доласка до њих, стављене су у прелазно газдовање,
- да полазећи од претходних констатација, захват треба да буде умерен и одмерен у свакој конкретної састојини појединачно,
- проредне сече планирати у састојинама склопа од 0,7 до 1,0.

План проредних сеча је детаљно приказан у одговарајућој табели по газдинским типовима шума, у оквиру основне намене.

На овом месту узмеће се само збирна вредност проредног приноса у оквиру газдинских типова шума.

Табела 34. Прореде по газдинским типовима шума

Газдински тип шуме	Површина	Запремина		Прираст		Принос	Интезитет сече	
	ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	V	iv
2621	2,65	784,0	295,9	20,6	7,8	180,3	23,0	87,7
Укупно	2,65	784,0	295,9	20,6	7,8	180,3	23,0	87,7

Интезитет захвата претходног приноса је **23,0 %** у односу на запремину и **87,7 %** у односу на прираст, а планиран је на површини од **2,65 ha** и приносом од **180,3 m³**. Претходни принос-прореда је умереног интезитета и планирана је само у састојинама склопа 0,7 до 1,0. Нарочито је узет у обзир фактор путне инфраструктуре која утиче на извршење радова.

4.1.3.6. Укупан план сеча по газдинским типовима

Укупан принос у дрвету, у овој газдинској јединици, добијен је као прост збир претходно истакнутих (главног и претходног) приноса.

Табела 35. Укупан принос

Газдински тип шуме	Површина	Запремина		Прираст		Главни	Претходни	Укупно принос	Интезитет сече	
	ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³	m ³	V	iv
2510	3,26	677,2	207,7	15,1	4,6	229,7		229,7	33,9	152,2
2621	2,65	784,0	295,9	20,6	7,8		180,3	180,3	23,0	87,7
21110	11,78	7.491,6	636,0	90,1	6,5	4.449,4		4.449,4	59,4	584,8
Укупно	17,69	8.952,8	506,1	125,7	6,3	4.679,1	180,3	4.859,4	54,3	434,9

Укупан принос, приказан је претходним табеларним приказом, збирно на нивоу газдинске јединице по газдинским типовима шума. Укупан принос износи **4.859,4 m³**. Претходни принос планиран је у количини од **180,3 m³ (9,9 %)**, и главни принос од **4.679,1 m³ (90,1 %)**.

Највећи део етата планиран је у газдинском типу шуме 21110 са запремином од **4.679,1 m³**, или **90,1 %** од укупног етата.

4.1.3.7. Укупан план сеча по врстама дрвећа

Табела 36. Укупан принос по врстама дрвећа

Врста дрвећа	Претходни принос	Главни принос	Укупни принос	
	m ³	m ³	m ³	%
цер	117,6	108,9	226,5	4,7
сладун	62,7	166,4	229,1	4,7
буква		4.403,8	4.403,8	90,6
Укупно	180,3	4.679,1	4.859,4	100,0

Посматрано по врстама дрвета највећи део етата односи се на букву са **4.403,8 m³ (90,6 %)**.

4.1.4. План изградње и одржавања шумских саобраћајница

Табела 37. План изградње путних праваца

Путни правац	Дужина путног правца (km)	Вид рада
Капија - Кодра	2,00	изградња
Укупно изградња	2,00	
Укупно	2,00	

У овом уређајном периоду планирана је изградња путног правца Капија – Кодра у дужини од 2,00 km.

4.1.5. План коришћења осталих шумских производа

Паша

Питање паше је регулисано Законом о шумама. По том закону онај ко газдује шумама дужан је да одређује место и прописује услове за пашу, врсту и број грла као и надокнаду за пашу водећи рачуна о постављеним циљевима газдовања.

У условима ове газдинске јединице паша је забрањена у шумама у којима се врше опходне сече, у састојинама где је у току природно обнављање, у постојећим младим културама.

План уређивања шума

Важење ове ОГШ је 01.01.2025. до 31.12.2034. године, што значи да ће се издвајање састојина и таксациони премер основе извршити пре истека важења тј. лето 2033. године.

4.1.6. Очекивани ефекти планираног газдовања

Као општи закључак у вези са очекиваним ефектима спровођења планова газдовања, одређених основом газдовања шумама за газдинску јединицу “Општинске шуме Медвеђа” може се закључити следеће:

- Оплодним сечама на површини од **15,04 ha** и проредним сечама на површини од **2,65 ha** елминисаће се узгојна запуштеност на делу површине газдинске јединице и развој усмерити на стабла будућности. Истовремено, извођењем ових сеча које су уједно и узгојно-санитарног карактера знатније ће се поправити здравствено стање састојина, њихова стабилност, као и вредност прираста и приноса.
- Пошумљавањем обешумљених површина повећаће се површина под шумом за **1,91 ha**.

4.2. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА – просечно

ГОДИШЊЕ

Економско - финансијском анализом се међусобно усклађују обим радова на гајењу и заштити шума и обим сеча шума и утврђује износ средстава за извршење радова предвиђених основом газдовања шумама.

Вредност шума за ГЈ “Општинске шуме Медвеђа” обухвата вредност запремине и вредност младих састојина. У приказаним износима нису вредноване опште-корисне функције шума, као и вредност коришћења осталих шумских ресурса. Вредност шума утврђена је на основу садашње сечиве вредности. Ради утврђивања процене вредности дрвне запремине по овој методи, утврђено је следеће:

- дрвна запремина са стањем на дан 31.12.2024. године,
- израчуната нето дрвна запремина,
- утврђена је сортиментна структура (на основу вишегодишњег просека сечивог етета),
- утврђене цене дрвних сортимената по 1 m³ нето дрвне запремине по врстама дрвећа.

4.2.1. Врста и обим планираних радова - просечно годишње

Врста и обим планираних радова су образложени у поглављу 4.1. План газдовања шумама. У овом делу основе планирани радови ће послужити само, како би се као последица реализације тих планова могли рачунати приходи, односно расходи газдовања шумама у газдинској јединици, и утврдио биланс средстава за несметано газдовање шумама.

4.2.1.1. Квалификациона структура сечиве запремине (просечно годишње)

Табела 38. Сечива запремина по сортиментима (просечно годишње)

Врсте дрвећа	СО РТИ МЕНТИ												
	m ³												
	Бруто	Отпад	Нето	Ф	Л	К	І	ІІ	ІІІ	Укупно тех.	Огревно дрво	Целулозно дрво	Укупно просторно
цер	22,6	2,3	20,4								20,4		20,4
сладун	22,9	2,2	20,7			0,4	0,8	2,3	2,9	6,4	8,5	5,7	14,2
буква	440,4	44,0	396,3					106,0		106,0	290,3		290,3
багрем	2,0	0,2	1,8								1,8		1,8
Укупно лишћари	488,0	48,7	439,2			0,4	0,8	108,4	2,9	112,5	321,0	5,7	326,7
Укупно у ГЈ	488,0	48,7	439,2			0,4	0,8	108,4	2,9	112,5	321,0	5,7	326,7

У претходној табели дат је приказ сечиве запремине (просечно годишње) на нивоу газдинске јединице по врстама дрвећа у укупној бруто запремини од 488,0 m³ од чега је нето запремина 439,2 m³. Сечива запремина просторног дрвета (просечно годишње) износи 326,7 m³ док је сечива запремина техничког дрвета (просечно годишње) 112,5 m³.

4.2.1.2. Врста и обим планираних узгојних радова

Табела 39. Планирани радови на гајењу шума

Врста рада	Површина	Просечно годишње
	(ha)	(ha)
Комплетна припрема терена за пошумљавање	1,91	0,19
обнављање природним путем оплодним сечама	15,04	1,50
вештачко пошумљавање садњом	1,91	0,19
попуњавање вестачки подигнутих култура садњом	0,38	0,04
уклањање корова машински	1,91	0,19
прореде у изданацким шумама	2,65	0,27
Укупно:	23,80	2,38

Просечна годишња радна површина на гајењу шума износи **2,38 ha**.

4.2.1.3. План заштите шума

Табела 40. Планирани радови на заштити

Вид рада	Јед. мере	Просечно
		годишње
1. Заштита шума		
1.1. Мониторинг од штетних инсеката	ha	36
2. Заштита шума од пожара		
2.1. Заштита шума од пожара - активна дежурства	р.дан	90

У претходној табели дат је приказ просечно годишњих планираних радова на нивоу газдинске јединице.

4.2.1.4. План изградње, реконструкције и одржавања шумских саобраћајница

Табела 41. План изградње, реконструкције и одржавања шумских саобраћајница

Путни правац	Дужина путног правца (km)	Вид рада	Просечно годишње (km)
Капија - Кодра	2,00	изградња	0,20
Укупно изградња	2,00		0,20
Укупно	2,00		0,20

У овом уређајном периоду планирана је изградња путног правца Капија – Кодра у дужини од 2,00 km, односно 0,2 km просечно годишње.

4.2.1.5. План уређивања шума

Табела 42. Планирани радови на уређивању шума

Култура	Површина (ha)	Површина просечно годишње (ha)
Високе шуме	18,95	1,90

Култура	Површина (ha)	Површина просечно годишње (ha)
Изданачке шуме	38,12	3,81
Шибљаци	13,21	1,32
Необрасле површине	10,74	1,07
Укупно за ГЈ	81,02	8,10

Просечна годишња радна површина на уређивању шума износи **8,10 ha**.

4.2.2. Утврђивање трошкова производње

4.2.2.1. Трошкови производње дрвних сортимената

Табела 43. Трошкови производње сортимената

СОРТИМЕНТИ	Количина	Количина просечно годишње	Јединична цена	Трошкови просечно годишње
	m ³	m ³	дин/m ³	динара
Трупци	1.124,8	112,5	2.100,00	236.203,78
Просторно дрво	3.267,4	326,7	2.200,00	718.825,52
Укупно:	4.392,2	439,2		955.029,30

Приказане цене у табели су просечне цене на сечи, изради и привлачењу сортимената у 2024. години.

Трошкови производње дрвних сортимената износе просечно годишње **955.029,30 динара**.

4.2.2.2. Трошкови на гајењу шума

Табела 44. Трошкови на гајењу шума

Врста рада	Просечно годишње	Јединична цена	Просечно годишње
	ha	дин/ha	дин
Комплетна припрема терена за пошумљавање	0,19	100.000,00	19.100,00
обнављање природним путем оплодним сечама	1,50	6.653,00	10.006,11
вештачко пошумљавање садњом	0,19	309.731,43	59.158,70
попуњавање вештачки подигнутих култура садњом	0,04	244.964,32	9.357,64
уклањање корова машински	0,19	33.648,15	6.426,80
прореде у изданачким шумама	0,27	6.595,63	1.747,84
Укупно:	2,38		105.797,09

Приказане цене у табели су преузете из смерница за израду плана за 2024. годину.

Трошкови на гајењу шума просечно годишње износе **105.797,09 динара**.

4.2.2.3. Трошкови заштите шума

Табела 45. Трошкови на заштити шума

Вид рада		Јед. мере	Количина	Јединична цена	Просечно годишње
1. Заштита шума				динара	динара
1.1.	Мониторинг од штетних инсеката	ha	36	4.670,00	168.120,00
2. Заштита шума од пожара					
2.1.	Заштита шума од пожара - активна дежурства	р.дан	90	2.977,00	267.930,00
Укупно					436.050,00

Приказане цене у табели су просечне цене на поменутиим радовима и просечно годишњи трошак износи **436.050,00** динара.

4.2.2.4. Трошкови изградње, одржавања и реконструкције шумских саобраћајница

Табела 46. Трошкови изградње, одржавања и реконструкције шумских саобраћајница

Путни правац	Дужина путног правца (km)	Вид рада	Цена рада (дин/km)	Трошак (дин)	Просечно годишње (km)	Трошак просечно годишње (дин)
Капија - Кодра	2,00	изградња	3.900.000,00	7.800.000,00	0,20	780.000,00
Укупно изградња	2,00		3.900.000,00	7.800.000,00	0,20	780.000,00
Укупно	2,00			7.800.000,00	0,20	780.000,00

Трошкови изградње шумских саобраћајница износе 7.800.000,00 динара, односно **780.000,00 динара** просечно годишње.

4.2.2.5. Средства за репродукцију шума - просечно годишње

$$1.681.953,87 \text{ динара} \times 0,15 = \mathbf{252.293,08} \text{ динара}$$

Средства за репродукцију шума износе најмање 15% од продајне цене дрвних сортимената на месту сече, односно, просечно годишње **252.293,08** динара.

4.2.2.6. Накнада за коришћење шума и шумског земљишта

$$2.340.631,02 \text{ динара} \times 0,03 = \mathbf{70.218,93} \text{ динара}$$

Накнада за коришћење шума и шумског земљишта износи 3 % од продајне цене сортимената на камионском путу, односно, просечно годишње **70.218,93** динара.

4.2.2.7. Трошкови уређивања шума

Табела 47. Трошкови на уређивању шума

Редни број	Врста рада	Јединица мере	Количина	Јединична цена (динара)	Укупна вредност
I	ПРИПРЕМНИ РАДОВИ				
1	Израда радне карте- катастарске карте (прво уређивање)	ha	81.02	152.26	12,336.11
2	Израда радне карте- катастарске карте (ажурирање)	ha	0.00	47.26	0.00
II	ТЕРЕНСКИ РАДОВИ				
3	Обнављање спољних граница	km	44.35	8,122.73	360,243.08
4	Обнављање унутрашних граница	km	44.35	8,122.73	360,243.08
5	Издавајање и опис станишта и састојина - Високе шуме	ha	18.95	1,189.93	22,549.17
6	Издавајање и опис станишта и састојина - Издавачке шуме	ha	38.12	893.05	34,043.07
7	Издавајање и опис станишта и састојина - Вештачки подигнуте састојине	ha	0.00	842.36	0.00
8	Издавајање и опис станишта и састојина - Шикаре и шибљаци	ha	13.21	477.44	6,306.98
9	Издавајање и опис станишта и састојина - Необрасле површине	ha	10.74	468.06	5,026.96
10	Премер састојина (делимичан премер) - Високе шуме	ha	18.95	1,828.99	34,659.36
11	Премер састојина (делимичан премер) - Издавачке шуме	ha	38.12	1,221.29	46,555.57
12	Премер састојина (делимичан премер) - Вештачки подигнуте састојине	ha	0.00	859.76	0.00
13	Премер састојина (тотални премер)	ha	0.00	7,982.13	0.00
III	КАНЦЕЛАРИЈСКИ РАДОВИ				
14	Унос података и обрада	ha	81.02	84.41	6,838.90
15	Логичка контрола, корекције унетих података и израда табеларног дела основе	ha	81.02	72.20	5,849.64
16	Израда планова газдовања и текстуалног дела основе	ha	81.02	555.56	45,011.47
17	Израда основне карте	ha	81.02	54.70	4,431.79
18	Израда тематских (прегледних) карата	ha	81.02	46.95	3,803.89
	Укупно:				947,899.07

Приказане цене у табели су узете из ценовника радова на изради основа газдовања шумама за 2023. годину.

Укупни трошкови уређивања шума износе **947,899.07** динара односно просечно годишње **94.790,00** динара.

4.2.2.8. Укупни трошкови производње

Табела 48. Укупни трошкови

Укупни трошкови		динара
1	Производња дрвних сортимената	955,029.30
2	Гајење шума	105,797.09
3	Заштита шума	436,050.00
4	Трошкови одржавања путева	780,000.00
5	Уређивање шума	94,789.91
6	Средства за репродукцију шума	252,293.08
7	Накнада за коришћење шума и шумског земљишта	70,218.93
Укупно		2,694,178.31

Укупни трошкови износе просечно годишње **2,694,178.31** динара.

4.2.3. Формирање укупног прихода

4.2.3.1. Приход од продаје дрвета - просечно годишње

Табела 49. Приход од продаје дрвних сортимената

СОРТИМЕНТИ	Количина m ³	Количина просечно годишње m ³	Јединична цена дин/m ³	Вредност динара
Трупци класа К - китњак и др.	4.2	0.4	19,585.00	8,150.19
Трупци класа I - китњак и др.	7.6	0.8	17,712.00	13,513.05
Трупци класа II - китњак и др.	23.3	2.3	12,752.00	29,714.43
Трупци класа III - китњак и др.	29.4	2.9	7,971.00	23,408.28
Трупци класа II - буква	1,060.3	106.0	6,609.00	700,765.87
Просторно лишћари	3,267.4	326.7	4,790.00	1,565,079.20
Укупно:	4,392.2	439.2		2,340,631.02

Цене сортимената коришћене за обрачун техничког дрвета преузете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 133/2022-3 од 10.08.2022. год.

Приход од продаје дрвних сортимената просечно годишње износи **2,340,631.02** динара.

5.0. ДРУГИ ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И ПРИЛОЗИ

5.1. Прикупљање теренских података

Прикупљање теренских података извршено је у лето 2024. године и састојало се из два дела:

1. Издвајање састојина (одсека),
2. Прикупљање таксационих података.

Издвајање одсека, прикупљање таксационих података и израда текстуалног дела основе вршено је у складу са Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС“ бр.18/24).

На терену су одсеци издвојени класичном методом. Метод се састоји у претходном рекогносцирању терена, констатовању еколошких јединица у одељењу и састојинских карактеристика (елемената за издвајање).

Одељења и одсеци су обележена на терену у складу са тадашњим важећим стандардима.

Пример састојина вршен је временски одвојеним поступком, по њиховом издвајању и дефинисању.

Састојине су на основу својих карактеристика (структуре, степена хомогености, старости, мешовитости и очуваности) премерене методом делимичног премера и тоталним премером.

Сви радови на прикупљању података почев од издвајања, картирања, описа састојине до премера урађени су у следећем саставу:

1. Ненад Стојковић – мастер инж. шум,

5.2. Обрада података

Унос података за рачунарску обраду коначне верзије газдинске јединице „Општинске шуме Медвеђа” урадио је:

Ненад Стојковић, - мастер инж. шум

5.3. Израда карата

Израду карата извршио је: Ненад Стојковић, - мастер инж. шум
Израда карата извршена је у дигиталном облику.

Уз основу су приложене следеће карте:

1. прегледна карта	P = 1 : 150.000
2. карта са катастарском поделом	P = 1 : 25.000
3. карта премера	P = 1 : 25.000
4. карта основне намене	P = 1 : 25.000
5. карта путне мреже	P = 1 : 25.000

5.4. Израда текстуалног дела основе

Израда текстуалног дела основе извршена је на основу обрађених теренских података који су приложени у исказу површина, опису станишта и састојина, табели о размеру добних и дебљинских разреда, а у складу су са Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС“ бр.18/24).

Израду текстуалног дела основе израдио је:

- Ненад Стојковић – мастер инж. шум.

5.5. Важење ОГШ

Основа газдовања шумама за ГЈ „ Општинске шуме Медвеђа “ примењиваће се од дана добијања сагласности од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а важи од 01.01.2025. до 31.12.2034. године.

Основа је урађена у складу са Законом о шумама („Сл. гл. РС“ бр. 30/10, 93/12, 89/15, 95/18-др.закон) и Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС“ бр.18/24), као и осталим законским актима и подактима везаним за шумарство.

Пројектант:

Директор:

Ненад Стојковић, мастер инж. шум.

Слободан Додеровић, дипл. правник

5.6. СПИСАК КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

Списак катастарских парцела које чине основу.

К.О. БУЧУМЕТ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1500	шума 6.кл		8	89	5	Општина Медвеђа
1652	шума 6.кл		63	92	5	Општина Медвеђа
1959	шума 6.кл		54	93	5	Општина Медвеђа
3210	шума 5.кл		6	68	5	Општина Медвеђа
6324	шума 4.кл		1	81	5	Општина Медвеђа
6325	шума 4.кл		4	42	5	Општина Медвеђа
6373	шума 4.кл		20	24	5	Општина Медвеђа
6768	шума 4.кл		11	45	5	Општина Медвеђа
7274	шума 4.кл		11	84	5	Општина Медвеђа
7625	шума 5.кл		16	80	5	Општина Медвеђа
7676	шума 6.кл	1	16	36	5	Општина Медвеђа
7953	шума 5.кл		5	37	5	Општина Медвеђа
7987	шума 5.кл		20	38	5	Општина Медвеђа
8085	шума 4.кл		4	80	5	Општина Медвеђа
8371	шума 5.кл		41	41	5	Општина Медвеђа
8547	шума 4.кл		1	22	5	Општина Медвеђа
8806	шума 4.кл	6	76	40	5	Општина Медвеђа
9300	шума 5.кл		32	74	5	Општина Медвеђа
Укупно		10	99	66		

К.О. ВЕЛИКА БРАИНА						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
114/2	шума 5.кл		4	60	3	Општина Медвеђа
Укупно			4	60		

К.О. ВРАПЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1332	шума 5.кл	1	8	34	2	Општина Медвеђа
1333	шума 4.кл		40	51	2	Општина Медвеђа
Укупно		1	48	85		

К.О. ГАЗДАРЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
264	шума 2.кл		46	70	4	Општина Медвеђа
385/1	шума 3.кл		21	3	4	Општина Медвеђа
385/2	шума 3.кл		29	40	4	Општина Медвеђа
385/3	шума 3.кл		23	81	4	Општина Медвеђа
633	шума 3.кл		1	9	4	Општина Медвеђа
942	шума 3.кл		38	1	4	Општина Медвеђа
1026	шума 3.кл		37	99	4	Општина Медвеђа
1907	шума 3.кл		4	68	4	Општина Медвеђа
2103	шума 3.кл		13	73	4	Општина Медвеђа
2231	шума 2.кл		85	94	4	Општина Медвеђа
Укупно		3	2	38		

К.О. ГАЈТАН						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
62	шума 4.кл		51	22	6	Општина Медвеђа
64	шума 3.кл		46	9	6	Општина Медвеђа
204	шума 4.кл		27	59	6	Општина Медвеђа
370	шума 4.кл		2	72	6	Општина Медвеђа
373	шума 5.кл		4	62	6	Општина Медвеђа
376	шума 3.кл		92	34	6	Општина Медвеђа
942/1	гробље		19	0	6	Општина Медвеђа
1543	шума 4.кл		10	48	6	Општина Медвеђа
3197	шума 4.кл		51	2	6	Општина Медвеђа
4458	шума 6.кл		14	93	6	Општина Медвеђа
4771	шума 6.кл		20	92	6	Општина Медвеђа
Укупно		3	40	93		

К.О. ГОРЊА ЛАПАШТИЦА						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1384	шума 3.кл		13	56	1	Општина Медвеђа
1835	шума 5.кл		5	46	1	Општина Медвеђа
Укупно			19	2		

К.О. ГУРГУТОВО						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
89	шума 4.кл		24	53	1	Општина Медвеђа
131	шума 5.кл	1	1	90	1	Општина Медвеђа
974/2	шума 4.кл		7	83	1	Општина Медвеђа
Укупно		1	34	26		

К.О. ДОЊА ЛАПАШТИЦА						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
668	шума 3.кл		6	16	1	Општина Медвеђа
Укупно			6	16		

К.О. БУЛЕКАРЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
109	шума 4.кл		13	82	1	Општина Медвеђа
Укупно			13	82		

К.О. ЛЕЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
763	шума 6.кл		3	89	3	Општина Медвеђа
765	шума 5.кл		47	64	3	Општина Медвеђа
1600	шума 3.кл	3	26	50	3	Општина Медвеђа

К.О. ЛЕЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1789	шума 5.кл	1	41	85	3	Општина Медвеђа
1864	шума 5.кл		9	3	3	Општина Медвеђа
1866	шума 5.кл	5	56	87	3	Општина Медвеђа
2063	шума 6.кл	1	27	19	3	Општина Медвеђа
Укупно		12	12	97		

К.О. МАРОВАЦ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
2181	шума 4.кл		6	67	1	Општина Медвеђа
2191	шума 4.кл		20	26	1	Општина Медвеђа
2234	шума 4.кл		32	66	1	Општина Медвеђа
2267	шума 4.кл		26	96	1	Општина Медвеђа
2383	шума 4.кл		15	95	1	Општина Медвеђа
2385	шума 4.кл		7	6	1	Општина Медвеђа
2387	шума 4.кл		2	45	1	Општина Медвеђа
2398	шума 4.кл		19	83	1	Општина Медвеђа
Укупно		1	31	84		

К.О. МАЋЕДОНЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
2049	шума 5.кл		52	28	3	Општина Медвеђа
Укупно			52	28		

К.О. МЕДВЕЂА						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1308	шума 4.кл		11	76	4	Општина Медвеђа
1460	шума 6.кл		71	11	4	Општина Медвеђа
1980	шума 5.кл		15	7	4	Општина Медвеђа
2073	шума 4.кл		26	52	4	Општина Медвеђа
2074	шума 5.кл		17	49	4	Општина Медвеђа
2626	шума 5.кл		24	17	4	Општина Медвеђа
2727	шума 5.кл		1	71	4	Општина Медвеђа
3362	шума 4.кл		3	83	4	Општина Медвеђа
3565	шума 4.кл		13	43	4	Општина Медвеђа
3949	шума 5.кл		10	27	4	Општина Медвеђа
4028	шума 5.кл		26	48	4	Општина Медвеђа
Укупно		2	21	84		

К.О. МЕДЕВЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1056	шума 4.кл		9	18	2	Општина Медвеђа
1156	шума 5.кл	7	5	6	2	Општина Медвеђа
1164	шума 4.кл		4	12	2	Општина Медвеђа
1165	шума 5.кл		33	66	2	Општина Медвеђа
1167	шума 5.кл		5	6	2	Општина Медвеђа
Укупно		7	57	8		

К.О. НЕГОСАВЉЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
356	пашњак 3.кл		26	46	4	Општина Медвеђа
636	шума 5.кл		23	33	4	Општина Медвеђа
640	пашњак 6.кл		16	70	4	Општина Медвеђа
668	шума 5.кл		28	53	4	Општина Медвеђа
937	пашњак 5.кл		2	78	4	Општина Медвеђа
939	пашњак 5.кл		4	6	4	Општина Медвеђа
1007	шума 6.кл		6	99	4	Општина Медвеђа
1450	шума 5.кл	3	64	42	4	Општина Медвеђа
1478	шума 5.кл		22	94	4	Општина Медвеђа
1526	шума 4.кл		26	99	4	Општина Медвеђа
1570	шума 5.кл	4	82	17	4	Општина Медвеђа
1837	пашњак 3.кл		26	40	4	Општина Медвеђа
Укупно		10	31	77		

К.О. ПЕТРИЉЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
656	шума 5.кл		5	55	3	Општина Медвеђа
Укупно			5	55		

К.О. ПУСТО ШИЛОВО						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1719	шума 4.кл		19	98	4	Општина Медвеђа
Укупно			19	98		

К.О. РЕТКОЦЕР						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
4225	шума 5.кл		12	88	3	Општина Медвеђа
4403	шума 5.кл		4	7	3	Општина Медвеђа
Укупно			16	95		

К.О. РУЈКОВАЦ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
328	шума 3.кл		31	90	1	Општина Медвеђа
371/2	шума 4.кл		23	30	1	Општина Медвеђа
485	шума 4.кл		4	15	1	Општина Медвеђа
948/1	пашњак 5.кл		13	60	1	Општина Медвеђа
948/2	пашњак 5.кл		1	0	1	Општина Медвеђа
1000	шума 4.кл		5	98	1	Општина Медвеђа
2027	шума 4.кл		3	97	1	Општина Медвеђа
2062	шума 4.кл		4	9	1	Општина Медвеђа
2063	шума 4.кл		9	61	1	Општина Медвеђа
2132	шума 6.кл		51	61	1	Општина Медвеђа
2272	шума 4.кл		2	82	1	Општина Медвеђа
3041	шума 3.кл		10	87	1	Општина Медвеђа
3049	шума 3.кл		65	2	1	Општина Медвеђа
3062	шума 3.кл		42	57	1	Општина Медвеђа
3712	шума 4.кл		38	56	1	Општина Медвеђа
Укупно		3	9	5		

К.О. СВИРЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1755	шума 3.кл	9	25	0	2	Општина Медвеђа
1756	шума 3.кл	4	98	65	2	Општина Медвеђа
1758	шума 3.кл		73	66	2	Општина Медвеђа
2095	шума 4.кл		24	56	2	Општина Медвеђа
Укупно		15	21	87		

К.О. СИЈАРИНА						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
1122	шума 4.кл		15	81	1	Општина Медвеђа
Укупно			15	81		

К.О. СПОНЦЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
43	шума 4.кл		90	52	3	Општина Медвеђа
233	шума 5.кл		69	38	3	Општина Медвеђа
252	шума 4.кл	2	64	84	3	Општина Медвеђа
254	шума 4.кл		49	61	3	Општина Медвеђа
Укупно		4	74	35		

К.О. ТУЛАРЕ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
877	шума 6.кл		55	66	3	Општина Медвеђа
903	шума 5.кл		6	93	3	Општина Медвеђа
1098	шума 6.кл		47	0	3	Општина Медвеђа
Укупно		1	9	59		

К.О. ЦРНИ ВРХ						
Бр.кат. парцеле	Култура	Површина			Одељење	Назив имаоца права
		ha	ar	m ²		
64	пашњак 3.кл		6	11	1	Општина Медвеђа
1155	шума 4.кл		20	87	1	Општина Медвеђа
1157	шума 3.кл		19	74	1	Општина Медвеђа
1166	шума 4.кл		14	12	1	Општина Медвеђа
1168	шума 4.кл		7	25	1	Општина Медвеђа
1239	шума 3.кл		5	6	1	Општина Медвеђа
1242	шума 3.кл		8	78	1	Општина Медвеђа
1244	шума 3.кл		6	5	1	Општина Медвеђа
1250	шума 4.кл		5	27	1	Општина Медвеђа
1252	шума 3.кл		23	10	1	Општина Медвеђа
1342	шума 4.кл		11	84	1	Општина Медвеђа
1346	шума 4.кл		19	84	1	Општина Медвеђа
1383/2	шума 5.кл		3	22	1	Општина Медвеђа
1796	шума 4.кл		4	39	1	Општина Медвеђа
Укупно		1	55	56		

5.7. РЕШЕЊЕ О УСЛОВИМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Пријемно:	10.05.2025		
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	101		

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 000088715 2025 14850 004 001 501 100

Датум: 14.2.2025. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи, („Службени гласник РС”, бр. 102/10) и Уредбе о проглашењу Парка природе „Радан” („Службени гласник РС”, број 4/24), а решавајући по захтеву ЈКП „Обнова” - Медвеђа за издавање услова заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Сара Павков по Решењу о овлашћењу број 001737340 2024 14850 008 005 000 001 од 23.5.2024. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 023-211/2 од 11.2.2025. године, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Парка природе „Радан”, Просторним планом подручја посебне намене Радан планине („Службени гласник РС”, број 110/14), Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи, израда Основе газдовања шумама за газдинску јединицу Општинске шуме „Медвеђа” за период 2025 – 2034. године. (у даљем тексту: Основа) **може се извести под следећим условима:**

1) Основа газдовања шумама мора бити интегралног карактера полазећи од опредељења усмереног на обезбеђење одрживог развоја - принципа трајности у газдовању укупним потенцијалима шума у овој газдинској јединици;

2) У складу са Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС”, бр. 18/24), потребно је додатно, у општем делу Основе газдовања шумама урадити:

- детаљни текстуални приказ станишта и састојина,
- приказ здравственог стања,
- план унапређења стања посебних природних вредности и реткости,
- план санације оштећених земљишта,
- план шумских путева и стаза;

3) У Основи се мора постићи виши ниво планирања који проистиче из усвојеног европског критеријума и одредница за одрживо управљање шумама, неопходних за одржавање, очување и повећање биодиверзитета у шумским екосистемима;

- 4) Планирање газдовања шумама треба да буде усмерено на очување, заштиту и повећање биодиверзитета на екосистемском, специјском и нивоу гена, а где је то адекватно и на нивоу предела;
- 5) Циљеве газдовања усмерити ка унапређењу стања састојина, што подразумева побољшање стања шума редовним газдовањем - узгојним поступцима и мерама (регулисање састава и смеше, ослобађање подмлатка и др.), поправку квалитета и здравственог стања, начин неге и узгојне приоритете, начин обнављања, посебне заштите ивице шуме, превођење вештачки подигнутих састојина у квалитетне одрасле састојине и сл.;
- 6) Природно обнављање треба да буде приоритет, неопходно је обезбедити адекватне услове како би се осигурао квантитет и квалитет шумских састојина;
- 7) При обнављању и пошумљавању, тамо где је то прикладно, приоритет треба да имају домаће врсте локалне провенијенције, добро прилагођене станишним условима;
- 8) Извршити анализу заступљености типова шума по површини, запремини и запреминском прирасту;
- 9) Начин газдовања дефинисати и прилагодити према свим присутним типовима шума, односно треба да буду такви да унапреде и очувају разноврсност хоризонталне и вертикалне структуре састојина;
- 10) Неопходно је евидентирати и приказати строго заштићене и заштићене врсте биљака, животиња и гљива према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16), као и врсте дрвећа које спадају у категорију ретких, реликтних, ендемичних и угрожених врста и описати њихове положаје и станишта и одредити адекватне мере газдовања;
- 11) Стојећа или права одумрла стабла, шупља стабла, старе гајеве и посебно ретке врсте дрвећа оставити у оној количини и просторним распоредом колико је то неопходно да би се обезбедио биолошки диверзитет, узимајући у обзир потенцијалне последице на здравствено стање и стабилност шума и околне екосистеме;
- 12) Предвидети остављање и картирање стабала на којима су забележене природне дупље и шупљине које су значајне за гнезђење птица дупљашица (неке врсте из реда сова Strigiformes, детлићи Piciformes и неке врсте из реда певачица Passeriformes);
- 13) Започети програме праћења осталих група птица и других група дивљих врста животиња, а посебно врста од националног и међународног значаја, уз успостављање и вођење базе података;
- 14) Евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица пречника од 40 cm и више на стаблима у границама подручја. У сарадњи са Заводом и другим научним и стручним институцијама идентификовати врсте птица које се гнезде и по потреби спровести мере заштите и очувања стабала односно гнездилишта;
- 15) Основа се израђује у односу на утврђено стања шума на терену (састојинску инвентуру). Приликом инвентуре шума (избрајање стабала, премер пречника и висина) изабрати метод премера састојина прописан Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници;
- 16) Приликом премера идентификовати инвазивне дрвенасте врсте и кроз процес планирања газдовања омогућити њихово уклањање и/или контролу ширења на суседне површине;
- 17) Потребно је унети све врсте дендрофлоре које представљају реликте и ендеме, описати њихове положаје и станишта и одредити адекватне мере газдовања;
- 18) Потребно је приказати у поглављу „Стање шума по врстама дрвећа” и присуство „примешаних” врста дрвећа и жбуња које се не налазе у табеларном делу. У

текстуалном делу Основе газдовања шумама све констатоване „примешане“ врсте набројати са народним и латинским називом;

19) Геолошку подлогу, рељеф и земљиште обрадити и приказати по површини;
20) Посебна кључна станишта у шумама као што су извори воде и крајречна вегетација, као и заштићене врсте које их настањују потребно је максимално очувати;

21) Утврдити семенске објекте и обрадити општа и посебна упутства за третман семенских објеката, састојина, група стабала или појединачних стабала (уколико су исти издвојени);

22) Санитарне сече се морају извести доследно (на време) без обзира на обим сече и не економски приход;

23) С обзиром на присуство заштићених и строго заштићених врста птица, у циљу смањења буке, одабрати адекватан период у току године намењен за шумарске радове који ће се вршити у наредним годинама важења Основе. Време повећање активности птица је од марта до јула;

24) За газдинску јединицу Општинске шуме „Медвеђа“ урадити састојинску карту и доставити је Заводу за заштиту природе Србије;

25) Приказати шумску одељенску поделу газдинске јединице Општинске шуме „Медвеђа“ у режиму заштите трећег степена, у односу на основну намену (приоритетну функцију), у складу са Каталогом шифара;

26) У текстуалном делу Основе, у поглављу које се односи на *стање посебно заштићених елемената природе* навести да се предметно подручје газдинске јединице Општинске шуме „Медвеђа“ налази:

- Једним делом у обухвату границе природног добра I категорије - Парк природе „Радан“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Уредба о проглашењу Парка природе „Радан“. Катастарске парцеле које улазе у режим заштите III степена Парка Природе „Радан“ су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, све КО Гајтан. Кат. парц. број 8806, КО Бучумет налази се уз саму границу ПП „Радан“;

- Једним делом у обухвату границе природног добра III категорије - Споменик природе „Мркоњски вис“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Одлуке о проглашењу Споменика природе „Мркоњски вис“ („Службени лист града Лесковца“ број 8/2023). Катастарска парцела која улази у режим заштите III степена Споменика природе „Мркоњски вис“ је кат. парц. бр. 1098, КО Туларе;

- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 pSCIs (Proposed Sites of Community Importance - предложено Подручје од значаја за Заједницу) „Радан“ и то кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Директиви о стаништима (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and wild fauna and flora),

- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 pSPAs (Proposed Special Protection Areas - предложена Подручја посебне заштите) „Пуста река“ и то кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. број 4771, КО Гајтан; кат. парц. бр. 89 и 131, КО Гургутово, према Директиви о птицама (Council Directive of 2 April 1979 on the conservation of wild birds - 79/409/EEC),

- У обухвату Еколошки значајног подручја „Радан“ еколошке мреже Србије кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Уредби о еколошкој мрежи,

- У обухвату Подручја значајног за птице ИВА (Important Bird Areas) - „Пуста река“ кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. број 4771, КО Гајтан; кат. парц. бр. 89 и 131, КО Гургутово,

28) Мере које треба предузети за очување приоритетних шумских станишта у потенцијалном Натура 2000 подручју:

- очувати врсте значајне за тип станишта, као што су едификаторске врсте у шумама сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*),
- у оквиру граница ових подручја посебно не уносити стране (алохтоне) врсте и генетски модификоване организме,
- обезбедити неопходан проценат зрелих, старих и сувих (стојећих и оборених) стабала, а нарочито стабала с дупљама,
- очувати у највећој мери рубове шума;

29) За шуме у обухвату Еколошки значајног подручја „Радан“ еколошке мреже Србије - кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет, кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, у складу са Уредбом о еколошкој мрежи неопходно је применити мере заштите еколошке мреже које подразумевају следеће:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршњаци итд.),
- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

30) Обрађивач је дужан да посебно прикаже режиме заштите и локалитете унутар њих у текстуалном делу основе (функције шума и намена површина, стање заштићених делова природе), табеларном делу основе (у опису станишта и састојина) и графички (изради прегледну карту);

31) Ови услови не ослобађају обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

ЈКП „Обнова“ – Медвеђа упутило је Министарству заштите животне средине захтев за издавање услова заштите природе за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу Општинске шуме „Медвеђа“ за период 2025 – 2034. године.

Уз Захтев су достављени shp фајлови који приказују положај предметне газдинске јединице.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије, издао је Стручну основу 03 број 023-211/2 од 11.2.2025. године по предметном захтеву.

Констатовано је да се предметно подручје газдинске јединице Општинске шуме „Медвеђа“ налази:

- Једним делом у обухвату границе природног добра I категорије - Парк природе „Радан“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Уредбе о проглашењу Парка природе „Радан“. Катастарске парцеле које улазе у режим заштите III степена Парка природе „Радан“ су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, као и кат. парц. број 8806, КО Бучумет која се налази уз саму границу Парка природе „Радан“. Режим заштите III степена обухвата укупну површину од 36.270,48 ha, односно 83,35% површине Парка природе „Радан“. Парк природе „Радан“ је стављен под заштиту ради очувања: геолошке, биолошке и предеоно разноврсности, а нарочито очувања разноврсних облика вулканског рељефа; Лецко

- У обухвату Подручја значајног за дневне лептире РВА (Prime Butterfly Areas) – „Радан“ кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан,

- У обухвату предложеног Емералд подручја „Радан“ и то кат. парц. број 8547, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Конвенцији о очувању европске дивљачи и природних станишта (Convention on the conservation of european wildlife and natural habitats, Strasbourg, 6 December 2024);

27) У текстуалном делу Основе, у истом поглављу (*стање посебно заштићених елемената природе*) такође навести:

- да се на простору Парка природе „Радан“, у чијим границама су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, налази тип шуме који спада у станишта приоритетна за заштиту, као што је обележен кодом А2.11 Шуме сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*) - (*Quercetum frainetto cerriss*). Ивршити картирање и планирати примену мера заштите за њихово очување, према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/10),

- да се на простору Парка природе „Радан“ у чијим границама су кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, као и Спомененик природе „Мркоњски вис“ у чијим границама је кат. парц. број 1098, КО Туларе, налазе евидентирани строго заштићене и заштићене врсте биљака, животиња и гљива према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, као и врсте дрвећа које спадају у категорију ретких, реликтних, ендемичних и угрожених врста. Међу заштићеним и строго заштићеним врстама у оквиру Парка природе „Радан“ истичу се: *Corylus colurna* (мечја леска), *Pulsatilla montana ssp. Bulgarica* (бугараска планинска саса), *Sedum stefco* (седум), *Ciconia nigra* (црна рода), *Aquila pomarina* (орао кликташ), *Aquila chrysaetos* (сури орао), *Hieraaetus pennatus* (патуљаста орао), *Falco peregrinus* (сиви соко), *Crex crex* (правац), *Bubo bubo* (буљина), *Caprimulgus europaeus* (легањ), *Microtus felteni* (македонска волухарица), *Vormela peregusna* (шарени твор), *Salmo trutta* (поточна пастрмка), *Alburnoides bipunctatus* (двопругаста уклија), *Barbus balcanicus* (поточна мрена), *Leuciscus cephalus* (клен), *Cobitis taenia* (вијун) и *Perca fluviatilis* (греч). Од ендемичних врста забележене су *Pulsatilla montana ssp. Bulgarica* (бугараска планинска саса), *Pastinaca hirsute* (длакави пашканат), *Armeria rumelica* (бабина свила), *Sedum stefco* (седум) и *Microtus felteni* (македонска волухарица). Присутне су и реликтне полидоминантне и осиромашене шумске заједнице са мечјом леском (*Corylus colurna*) и кавкаском липом (*Tilia caucasica*) и заједница јавора и граба (*Aceri-Carpinetum betuli*). Међу заштићеним и строго заштићеним врстама у оквиру Споменика природе „Мркоњски вис“ налазе се: гнездовица (*Neottia nidus-avis*), мечја леска (*Corylus colurna*), кострика (*Ruscus aculeatus*), језичаста кострика (*Ruscus hypoglossum*), грчка жаба (*Rana graeca*), шумска корњача (*Testudo hermanni*), црна рода (*Ciconia nigra*), грлица (*Streptopelia turtur*), осичар (*Pernis apivorus*), средњи детлић (*Dendrocopos medius*), сеоски детлић (*Dendrocopos syriacus*), црна жуна (*Dryocopus martius*), сиви соко (*Falco peregrinus*), руси сврачак (*Lanius collurio*), шумска шева (*Lullula arborea*), обична белогуза (*Oenanthe oenanthe*) и виноградска стрнадица (*Emberiza hortulana*). Евидентирани су и реликтне полидоминантне шумске заједнице (шуме црног граба и црног јасена; шуме црног граба и мечје леске; шума јасена, мечје леске и других врста; шуме храстова, мечје леске и других врста);

андезитског масива, највишег и највећег вулканског комплекса у Србији (клисуре: Велике Косанице, Гајтанске реке, Боринске реке и Соколов вис); хидролошких и хидрогеолошких појава (бифуркација Деливоде, термоминералне воде Пролома); шумских станишта на прелазу између котлина и брдско-планинских терена на дисецираном рељефу са комадима андезитских стена рефугијалног карактера, од појаса заједница врбе и тополе (*Salici-Populetum albae*), клима зоналних заједница сладуна и цера (*Quercetum farnetto-cerris*), термофилних китњакових заједница (*Quercetum montanum moesiicum*), китњаково-грабових заједница (*Quercetum montanum moesiicum*), реликтних полидоминантних мезофилних букове шуме (*Fagetum montanum moesiicum*), реликтних полидоминантних и осиромашених шумских заједница са мечјом леском (*Corylus colurna L.*) и кавкаском липом (*Tilia caucasica Rupr.*) и заједница јавора и граба (*Aceri-Carpinetum betuli*) у контактном делу између храстовог и буковог појаса; станишта и популације дивље флоре (751 биљном врстом), а посебно мезијских ендемита (*Pulsatilla montana ssp. Bulgarica* – бугарска планинска саса, *Pastinaca hirsute* – длакави пашканат, *Armeria rumelica* – бабина свила и *Sedum stefco* – седум); станишта и популација дивље фауне, посебно птица (*Ciconia nigra* – црна рода, *Aquila pomarina* – орао кликташ, *Aquila chrysaetos* – сури орао, *Hieraetus pennatus* – патуљасти орао, *Falco peregrinus* – сиви соко, *Crex crex* – прдавац, *Bubo bubo* – буљина, *Caprimulgus europaeus* – легањ), сисара (*Microtus felteni* – македонска волухарица и *Vormela peregrusna* – шарени твор), риба (*Salmo trutta* – поточна пастрмка, *Alburnoides bipunctatus* – двопругаста уклија, *Barbus balcanicus* – поточна мрена, *Gobio gobio* – кркуша, *Leuciscus cephalus* – клен, *Cobitis taenia* – вијун и *Perca fluviatilis* – греч), водоземаца и гмизаваца; карактеристичних природних предела и културно-историјског наслеђа специфичног по времену настанка, степену очуваности и културној вредности (Царичин град, Дренград, Кастрат).

Једним делом у обухвату границе природног добра III категорије - Споменик природе „Мркоњски вис“, на простору за који је утврђен режим заштите III степена, на основу Одлуке о проглашењу споменика природе „Мркоњски вис“. Катастарска парцела која улази у режим заштите III степена Споменик природе „Мркоњски вис“ је кат. парц. број 1098, КО Туларе. Споменик природе „Мркоњски вис“ је мања, делимично измењена, физички јасно изражена, препознатљива, репрезентативна геоморфолошка целина, са значајним биодиверзитетским обележјима и вредностима од научног, естетског, културног и образовног значаја. Налази се у јужној Србији на северним огранцима планине Гољак у оквиру Јабланичког краја на територији Општине Медвеђа. Припада периферним деловима палеовулканске области Лецког андезитског комплекса на контакту са високо метаморфисаним стенама Вардарске зоне. Према својој морфолошкој доминантности и особености спада у групу најзначајнијих стеновитих врхова Србије. Врх Мркоњског виси је тектонски предиспонирана планинска пирамида - шиљак, каквих у Србији има на мало места. Налаз псеудокаменица на андезиту Малог виси је један од три регистрована таква локалитета у Србији. Мркоњски вис представља рефугијум великом броју реликтних врста биљака које су своје уточиште нашле у реликтним полидоминантним заједницама (шуме црног граба и црног јасена; шуме црног граба и мечје леске; шума јасена, мечје леске и других врста; шуме храстова, мечје леске и других врста). Забележене су биљне врсте од националног значаја, као што су: гнездовица (*Neottia nidus-avis*), мечја леска (*Corylus colurna*), кострика (*Ruscus aculeatus*), језичаста кострика (*Ruscus hypoglossum*) и др. Утврђено је присуство 95 врста биљака. Подручје представља термофилно станиште и веома интересантан простор са аспекта херпетофауне. На самом врху Мркоњског виси пронађени су примерци грчке жабе (*Rana graeca*), док је у нижим деловима забележен велики број шумских корњача (*Testudo hermanni*). На ширем подручју Мркоњског виси регистровано је укупно 67 врста птица. Национално и међународно значајне су: црна рода (*Ciconia nigra*), грлица (*Streptopelia*

turtur), осичар (*Pernis apivorus*), средњи детлић (*Dendrocopos medius*), сеоски детлић (*Dendrocopos syriacus*), црна жуна (*Dryocopus martius*), сиви соко (*Falco peregrinus*), руси сврачак (*Lanius collurio*), шумска шева (*Lullula arborea*), обична белогуза (*Oenanthe oenanthe*) и виноградска стрнадица (*Emberiza hortulana*).

- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 pSCIs (Proposed Sites of Community Importance - предложено Подручје од значаја за Заједницу) „Радан” и то кат. парц. бр 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, све КО Гајтан, према Директиви о стаништима (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and wild fauna and flora). Тип станишта због којег је ово подручје одређено као потенцијално Natura2000 подручје представљено је кодом 91M0 - Шуме сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*) - (*Quercetum frainetto cerris*), према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување. Врсте због којих је ово подручје одређено као потенцијално Natura2000 подручје су: *Rana graeca* (грчка жаба), *Rosalia alpina* (алпска стрижибуба) и *Testudo hermanni* (шумска корњача), према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

- Делом у обухвату Потенцијалног подручја Natura2000 pSPAs (Proposed Special Protection Areas - предложена Подручја посебне заштите) „Пуста река” и то кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. бр. 4771, КО Гајтан; кат. парц. број 89 и 131, КО Гургутово, према Директиви о птицама (Council Directive of 2 April 1979 on the conservation of wild birds - 79/409/EEC).

- У обухвату Еколошки значајног подручја „Радан” еколошке мреже Србије: кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Уредби о еколошкој мрежи.

- У обухвату Подручја значајног за птице ИВА (Important Bird Areas) - „Пуста река” – кат. парц. бр. 1500, 1652, 1959, 3210, 6768, 7274, 7676, 8547, 9300, КО Бучумет; кат. парц. бр. 4771, КО Гајтан; кат. парц. бр. 89 и 131, КО Гургутово.

- У обухвату Подручја значајног за дневне лептире РВА (Prime Butterfly Areas) – „Радан” кат. парц. бр. 1500, 1652, 8547, 8806, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан.

- У обухвату предложеног Емералд подручја „Радан” и то кат. парц. број 8547, КО Бучумет; кат. парц. бр. 62, 64, 204, 370, 373, 376, 942/1, 1543, 3197, 4458 и 4771, КО Гајтан, према Конвенцији о очувању европске дивљачи и природних станишта (Convention on the conservation of european wildlife and natural habitats, Strasbourg, 6 December 2024).

Према члану 35. став 8. Закона о заштити природе дефинисано је да се у режиму заштите III степена могу вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и преоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима. С тим у вези, неопходно је придржавати се правила дефинисаних у самој Уредби, под насловом „Мере заштите еколошке мреже”.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу Општинске шуме „Медвеђа” за период 2025 – 2034. године.

За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу. Ослобођен је плаћања таксе за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11- усклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21 - усклађени дин. изн., 138/22, 54/23 - усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн.).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 560 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр. и 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр. 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22, 54/23- усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн.).

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Достављено:

- ЈКП „Обнова”
- Ул. Николе Тесле бр. 6, 16240 Медвеђа
- ЈП „Србијашуме”,
- Булевар Михаила Пупина 113, Нови Београд
- Завод за заштиту природе Србије,
- Јапанска 35, 11070, Нови Београд;
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
- Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд;
- Архива.

**5.8. МИШЉЕЊЕ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ О
ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗДАТИХ РЕШЕЊЕМ**

5.9. ЗАПИСНИК СА ПРЕЛИМИНАРНОГ САСТАНКА

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"ОБНОВА"
БРОЈ: 534
ДАТУМ: 28.11.2024 год.
МЕДВЕЂА

ЈКП „Obnova“
Đure Jakšića 6
16240 Medveda

FORESTING DOO
Borska 9
11000 Beograd

Предмет: Прелиминар ОГШ за ГЈ „Општинске шуме – Медвеђа - 2025-2034“

Дана 28.11.2024. године у просторијама ЈКП „Обнова“ у Медвеђи одржан је састанак у вези прелиминара ОГШ за ГЈ „Општинске шуме – Медвеђа - 2025-2034“.

Састанку су присуствовали:

- Ненад Стојковић – пројектант и
- Слободан Додеровић, директор ЈКП „Обнова“ – корисник ОГШ за ГЈ „Општинске шуме – Медвеђа“

Пројектант је укратко изнео основне податке за први уређајни период важења основе (запремину, прираст, планове гајења и коришћења).

Примедбе од стране корисника ОГШ су следеће:

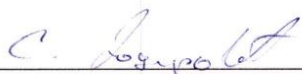
У одељењу 2/в повећати интензитет захвата односно уместо оплодног сека планирати оплодно-завршни сек. Такође због истог објекта планирати изградњу шумско-камионског пута у дужини од 2 km.

У одељењу 3/д и 3/л дати егат јер су објекти приступачан и зрели за обнову.

Прелиминар је завршен уз обавезу да пројектант по договору изврше измене у ГЈ „Општинске шуме – Медвеђа - 2025-2034“.

Директор ЈКП „Обнова“

Пројектант

Слободан Додеровић, дипл. правник

Ненад Стојковић, мастер инж. шум.

Евиденција извршених сеча (случајни принос)

Одељење	Одсек	Газдински тип шуме	Површина (ha)	Врста дрвета	Година	Радна површина (ha)	Врста приноса	Дозначена запремина (m3)	Свега (m3)	Техника (m3)	Огрев (m3)

ХРОНИКА

ХРОНИКА